

INDEX

Könyvtár és közösség
Ismeretszerzés és szemléletváltás
a tudatos közösségépítésért
2. OLDAL

INDEX

Könyvtárbuszos fejlesztés
Nemcsak „mozgó könyvtár”, hanem
képzési hely is lesz az új busz
10. OLDAL

REFERÁTUM

Szigorodó adatkezelés
Mindannyiunkat érint az új általános
adatvédelmi rendelet
14. OLDAL

2018. július · IV. évfolyam, 7. szám

KÖNYVTÁRI Mappa

Családok, közösségek a könyvtárban

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ

Pataki könyvtári örökségünk – a 65 éves Zrínyi Ilona Városi Könyvtár köszöntése 1

INDEX

Könyvtár és közösség	2
Rendszeres találkozások, működő közösségek	4
Megújulás egyenlő több funkció	6
Elektronikusan elérhető helyismereti források	7
DJP Pontok: eszközfejlesztés és tanfolyamok	8
Kiemelt fejlesztés indul a megyében a kistéleplési ellátás terén	10
Könyvtárbuszok, könyvtárosok, ha találkoznak	12

COPYRIGHT

Művelődési ház és könyvtár – egymást erősítve 13

REFERÁTUM

Az adatkezelés változásai – a legfontosabb tudnivalók 14

GRADUÁLE

A megyei levéltár könyvtára 16

EX LIBRIS

Sárospataki könyvtári tabló 17

GENIUS LOCI - MEGYÉNK AZ IRODALOMBAN

Tatától Tokajig, Tajvanig és tovább 18

TÜKÖR

Látvány és tartalom – kölcsönhatásban	19
Könyvünnep a megyében	20
Mézédes jutalom, játékok – Könyvtári Majális	21
Könyves Park a bérházak között	21
Fontos az együtt töltött idő!	22

BIBLIOFIL

A porcelánlány és Miskolc	23
Lévay József emlékdái és emlékbeszédei	23

APPENDIX

Játékosan János vitéz nyomában	24
Pályázat: Te mit rajzolnál a könyvtárbuszra?	24

PATAKI KÖNYVTÁRI ÖRÖKSÉGÜNK – A 65 ÉVES ZRÍNYI ILONA VÁROSI KÖNYVTÁR KÖSZÖNTÉSE

Sárospatak, a több mint 800 éves város kulturális-történeti öröksége a megyében és országosan is meghatározó jelentőségű. Könyvtártörténeti szempontból Sárospatak könyvtárainak, könyvgyűjtőinek és könyveinek a hatása országos viszonylatban is kiemelkedő. A 13. században itt megalakuló domonkos és ferences rend már korán elkezdte a könyvgyűjtést, a saját bibliotéka kialakítását. 1201-ben Patak városi kiváltságokat kapott Imre királytól, 1207-ben itt született Árpád-házi Szent Erzsébet, II. Endre királyunk leánya, Zsigmond királytól szabad királyi városi rangot kapott 1429-ben, Mátyás király vásártartási jogot adományozott a városnak 1460-ban.

Patakon 1521-ben már világi iskola működött, melyben a „hét szabad művészet” tárgyait oktatták. 1531-ben a Perényiek itt alapították meg a Református Kollégiumot, a Rákóczi-család kezdetől mecénása volt az iskolának és a benne működő könyvtárnak.

A könyvtáros szakma büszke lehet arra, hogy 1621-ben I. Rákóczi György az iskola régi törvényeit átdolgoztatta, köztük látott napvilágot a könyvtáros esküjének szövege. A könyvtárosokat Patakon a legjobbak, a kitűnő tanulók, a „primariusok” közül választották ki. A híres pataki könyvtárosok rangos névsora mellett a könyvtárak gyűjteményei is kivételes értéket képviselnek, a mecénásoktól kapott könyvek mellett a Pataki Nyomda 1650-től jelentetett meg unikális könyveket. A történelem viharaiiban „elveszett és megkerült” muzeális (14–17. századi) pataki könyvek visszaszolgáltatására 2006-ban került sor.

A Nagykönyvtár több évszázados története mellett a közkönyvtár létrehozására a 20. század közepén került sor. 1953. július 1-től a Sátoraljaújhelyi Járási Könyvtár fiókkönyvtárként 1000 kötetes könyvtár működött Patakon. Ez hamarosan önállóvá vált, és 1959-ig közsé-

gi könyvtárként látta el feladatait. A könyvtár 1961-ben a Művelődési Ház épületébe, két év múlva a Rákóczi út 47-be költözött. Patak 1968-ban kapta vissza városi rangját, innentől számítható a könyvtár valódi városi könyvtárrá válása, melynek eredményeként 1977-ben zenei részleg is nyílt a könyvtárban. Az építészeti örökség részét képező Makovecz-házba 1983-ban, szervezetileg önálló intézményként költözött a könyvtár, mely 1985-től 16 település vonzáskörzeti központjává vált. 1992–1998 között nemzetközi kapcsolatok, szakmai konferenciák és informatikai fejlesztések helyszíne a könyvtár, itt alakult meg az MKE Zempléni Könyvtárosok Szervezete.

2003-tól kistérségi központként ellátta 15 kistélepülési könyvtár mozgókönyvtári szolgáltatását. Patak nagyasszonya, Zrínyi Ilona nevét a könyvtár 2006. szeptember 6-án vette föl. 2008. január 1-től szervezetileg összevonták a könyvtárat a Művelődés Házával. 2013-tól szolgáltatás-megosztási szerződés alapján a könyvtár a megyei könyvtárral együttműködve részt vesz a körzetében található 15 kistélepülési könyvtári ellátásában. 2018 őszétől a Makovecz-ház megújul, a könyvtár ezalatt ideiglenes helyen várja látogatóit.

A könyvtár történetében meghatározó vezetői ciklusok közül a leghosszabb Halász Magdolna igazgató nevéhez köthető: 1982-től 2007 végéig tartott. Az összevont intézmény vezetője 2008 óta Csatlósné Komáromi Katalin. A könyvtár vezetését 2008–2014 között Kővér Sándorné látta el, 2016 áprilisától Trembeczki Lászlóné a könyvtár vezetője.

Sárospatak városának közkönyvtára és nagy múltú könyvtári öröksége a magyar könyvtártörténet ékes része, mely nem csak a 65. születésnap okán méltó az ünneplésre. Isten éltesse a pataki könyvtárakat és könyvtárosokat!

KÖNYVTÁR ÉS KÖZÖSSÉG

A könyvtárak közösségi térré váltak – ahhoz azonban, hogy úgy is működjenek, nem elég a berendezést átszabni. Most lehetőségek és elvárások formájában is sok ösztönzést kapunk ahhoz, hogy a működés is minél inkább a közösségeket szolgálja.

A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” (EFOP –1.3.1-15-2016-00001) kiemelt projekt, a TOP-5.3.1-16 és TOP-6.9.2-16 „A helyi identitás és kohézió erősítése” című program, valamint az 1997. évi CXL. törvény elmúlt évi módosítása mind a közösségfejlesztés és ebben a könyvtári szerepvállalás fontosságát erősíti. A könyvtárak eddig is kiterjedt partnerkapcsolatokkal rendelkeztek, ám ez elsősorban az intézmény eredményes működését szolgálta. A közösségépítés viszont a helyi lakosok igényeit, érdeklődését helyezi a középpontba, tehát más szemléletű tevékenység. A Cselekvő közösségek projekt keretében, az OSZK-ban szervezett, A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata című szakmai továbbképzés egyik fontos tanulsága is az, hogy a könyvtárak működésében eddig is számtalan formában megvalósult ez, de sokszor nem tudatosan és nem célként megfogalmazva. Ahhoz, hogy eredményesen végezzük ezt a tevékenységet, az ismeretek megszerzésénél is fontosabb a szemléletváltás.

A lehetőségeink jók. A könyvtár mindenki előtt nyitott tér, így különböző generációk, eltérő társadalmi rétegekből érkezők és iskolázottsággal rendelkezők találkozóhelye. A könyvtárosoknak személyes kapcsolatuk van a használók többségével, ez bizalmi tőke. És

a társadalom nagyobb része számára maga a könyvtár is elfogadott, biztonságos hely. A modern könyvtárak kialakítása, berendezése már a közösségi tér funkcióit szolgálja. Ahhoz, hogy az elérhető kínálat is azt szolgálja, meg kell ismernünk a helyiek igényeit.

Amikor helyet adunk egy kézműves klubnak, majd kiállítási lehetőséget biztosítunk nekik, esetleg nemcsak magunknál, hanem egy másik könyvtárban is, és bevonjuk őket más rendezvényekbe, hogy készítsenek dekorációt, apró ajándékot, akkor elindultunk a közösségfejlesztés útján. Ha egy helyismereti előadásorozat közönségét megkérdezzük a folytatás témáiról, előadóirol, akkor már bevonjuk őket a közös érdeklődésen alapuló tevékenységünkbe, és jó eséllyel számíthatunk arra, hogy a könyvtár falain túl örömmel népszerűsítik majd saját „terméküket”, tehát maguk válnak a közösség építőjévé. Ezzel fontos feladatot végeztünk el, ugyanis a képzett közösségfejlesztők legfőbb célja is az, hogy képessé tegye a közösséget az önszerveződésre.

A terminológia szerint a közösségfejlesztő külső szakember, aki addig marad egy helyen, amíg szakszerű beavatkozása révén a közösség át nem veszi a kezdeményezést. Mellette helyi közösségi munkás vesz részt

a folyamatban. A könyvtárosok többségére ez utóbbi feladat vár, illetve utóbbi típusú, mert valószínűleg kevesek mellett lesz szakember. Munkánkhoz sok segítséget kaphatunk a <https://cselekvokozossegek.hu/tudastar/> oldal dokumentumai által, illetve a Közösségfejlesztők Egyesületétől (<https://www.kofe.hu>).

ÖNKÉNTESÉG A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSBEN

Az önkéntes tevékenység a mások javát szolgáló, tudatos segítésként kiemelt eszköze lehet a közösségépítésnek, ami egy jelentős célterületté vált az elmúlt években. Ugyanakkor jó gyakorlóterep arra is, hogy mi magunk fejlesszük az együttműködési készségünket. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár vezetése úgy tekint az önkéntesekre, mint akik gazdagítják, színesítik a szervezetünk tevékenységét, innovációt, kreativitást hoznak. Az általuk létrehozott, hozzáadott értéket megbecsüljük, és igyekszünk szem előtt tartani az igényeiket, elvárásaikat is.

Önkénteseink megbecsült munkája hozzájárul a mindennapi működésünkhöz, életünkhöz, ami pozitív hatással van mind a programok számára, mind a szolgáltatások színvonalára. Más munkaterületeken megszerzett tapasztalataikat igyekszünk beépíteni saját rendszerünkbe.

A fiatal önkéntesek motivációja a szó legjobb értelmében érdekalapú, hiszen elsősorban a tudás megszerzésének vágya, a kreatív, innovatív tevékenységek jelentenek számukra vonzerőt. Ha hozzánk jön önkéntesnek, akkor pozitív képe van a könyvtárról. Ha megtalálja nálunk a helyét, akkor konkrét élményekkel, személyes kapcsolatokkal erősödik a jó „alap”. Az önkéntes elviszi ennek hírét, és ő maga is „behozza”, a könyvtár érdekében aktivizálja személyes kapcsolatrendszerét. Így automatikusan bővül a könyvtári közösség, ami újabb és újabb lehetőségeket hoz(hat) magával.

JÓ GYAKORLAT – DE NEM MINDENKINEK

A jó gyakorlatok megismerése, bemutatása fontos feladat a közösségfejlesztés területén is. Megismerhetjük egymás programjait, feladatait, problémáit. Fölhasználhatjuk saját célunkra, szájunk íze szerint alakíthatjuk, ötletet meríthetünk belőle. Ugyanakkor nem vehetünk át mindent, bármennyire is tetszik egy ötlet, ha nem illeszkedik a saját közösségünkhöz,

lehetőségeinkhez. Ezért is fontos, hogy aki már végigjárta az utat, az minél precízebben adjon számot róla.

Egy-egy jó gyakorlat bemutatásánál az alábbi kérdésekre kell választ adnunk. Mi volt a legfontosabb a programban? Mi a jó gyakorlat célja, tartalma (röviden)? Mennyi ideig tartott, hogy valósult meg? Milyen értéket, innovációt hozunk létre a programmal?

Lényeges szempont, hogy milyen erőforrásokat, szakmai tapasztalatokat, kompetenciákat igényel. Kik segítik a program megvalósítását, tehát kik a résztvevők: közreműködők, együttműködők, támogatók. Fontos a megvalósítás sorrendje, az esetleges kritikus, problémás helyzetek, szempontok feltárása, megbeszélése.

Sikeres rendezvényünk végén mutassuk fel az eredményeket számszerű formában. Ennek tükrében vizsgáljuk meg, sikerült-e – ha igen, milyen hatásokkal – elérni a program elején kitűzött célunkat. Természetesen minden esetben szükséges kikérni a résztvevők, a célcsoport véleményét is.

Egy jó gyakorlat adaptálásához a következő szempontokat kell megvizsgálnunk: Hogyan vehető át a gyakorlat? Milyen veszélyei lehetnek egy másik intézmény életében? Mi kell ahhoz, hogy más is meg tudja csinálni ezt a gyakorlatot?

Érdeemes, ajánlott végiggondolnia a tevékenységet, módszert adaptálni kívánó szervezetnek, intézménynek, hogy rendelkezésre állnak-e az erőforrások. Ha nem, akkor miként teremthetőek meg? Az érintettek – lakosok, közösségek, fenntartó, partnerek – várhatóan támogatóak lesznek-e? Ha nem, akkor mit kell tenni ennek érdekében?

Egy jó gyakorlat lehet akár egy előadás, egy kézműves program, egy vetélkedő, egy ismeretterjesztő program, szakkör, baráti kör, klubfoglalkozás. Fontos cél, hogy a közösségek, szervezetek, intézmények megismerjék egymás tevékenységét, jó kapcsolatokat alakítsanak ki egymással, ezáltal maradandó értékeket hozzanak létre, amellyel szintén a közösség érdekeit szolgálják. A program végén meg kell fogalmaznunk a tanulságot, és gondoskodnunk kell a továbbéléséről, fenntartásáról.

Csernikovics Gréta, Csörnök Mariann, Duró Tímea

**Cselekvő
közösségek**

RENDSZERES TALÁLKOZÁSOK, MŰKÖDŐ KÖZÖSSÉGEK

Összegyűjtöttünk néhány, már működő közösségfejlesztési gyakorlatot, példát a megyéből. Természetesen jóval többet lehetett volna, a kínálatból a megoldások változatoságát szem előtt tartva válogattunk.

A VÁROSRESZ KÖNYVTÁRÁBAN

A diósgyőri Petőfi Sándor Könyvtár történelmi, zenei és irodalmi témájú programokkal, sorozatokkal teremt lehetőséget a könyvtár közösségi térré válására már közel egy évtizede. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár által az Erasmus+ program keretében végzett felmérést az 50 éven felüli korosztály egész életen át tartó tanulását elősegítő szolgáltatásokról. Ennek eredménye szerint a Petőfi Sándor Könyvtár olvasói az ismeretterjesztő előadásokat részesítik előnyben. Személyes beszélgetések során az is kiderült, hogy ezen belül is a különböző

vidékek, nevezetes látnivalók, történelmi emlékek megismerése vonzó számukra. Ezért a történelmi Magyarország emlékeit, látnivalóit bemutató sorozatot kínáltunk Várak, városok, műemlékek a Kárpát-medencében címmel. Dr. Rózsa György főlevéltáros előadásorozata 2017 őszén kezdődött, és havonta jelentkezik.

Az előadó a történelmi vármegyék múltját, építészeti értékeit, jelentős családait és az országos politikában is jegyzett eseményeit mutatja be szóban és vetített képekkel. A sorozat teret enged az egyéni kreatitásnak is: az előadás után kis vetélkedő keretében minden résztvevő felidézheti a megszerzett ismereteket, illetve bekapcsolódhatnak a foglalkozásba élmények, ismeretek, saját készítésű fotók megosztásával, emléktárgyak bemutatásával is. A megismert látnivalókhöz tervezett kirándulások, amelyeket az előadó már évek óta vezet, tovább erősítik az összetartozás érzését.

Szilágyiné Kosdi Zsuzsanna

GÖMÖRI KISKÖNYVTÁRBAN

Gömörszőlős piciny, csendes, alig nyolcvan lelket számláló, festői környezetben elhelyezkedő falucska. A kis lakóközösségnek csekély számú gyermek tagja van. A helyi könyvtár nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az itt élő ifjakat különböző foglalkozásokra, rendezvényekre hívja, és ezzel építse, megtartsa közösségüket.

Évről évre egyre több alkalommal szervezünk kézműves foglalkozást a könyvtár falain belül és kívül is, a munkához a település apraja-nagyja szívesen csatlakozik. Ezek a programok lehetőséget teremtenek a kapcsolatépítésre, az együttműködési készségek fejlesztésére, mindemellett új közösségek kialakításában segítenek. Az újonnan elsajátított kézműves technika, a jeles napokhoz kapcsolódó magyarázat, a szórakoztató együttlét, a társaságban való szereplés mind-mind meghatározó eleme a közösségfejlesztésnek. Kitűzött cél, hogy a látogatók visszatérjenek a könyvtári helyszínre, a csoport tagjai kommunikáljanak egymással, szerveznek közös programokat és kialakuljon egy jól működő kapcsolatrendszer, amelyre később építeni lehet.

Egy-egy meghirdetett kézműves foglalkozáson 10-15 fővel dolgozunk, véleményem szerint ez a legmegfelelőbb a hatékony munkavégzéshez és kommunikációhoz. A mi közösségünkben szerencsére jellemző, hogy a nagyobbak készségesen segítenek kisebb társaiknak, ezáltal máris kapcsolatok épülnek.

A foglalkozás elején élményeket, tapasztalatokat osztunk meg az adott téma kapcsán, ezt követően kezdődik a közös munka. A vezető instrukciói alapján a résztvevők szabadon dolgozhatnak, önállóan vagy közösen. Mindenkit hagyunk érvényesülni, alternatíváit, ötleteit bemutatni. A kicsiknek szinte mindig akad mondanivalójuk, új gondolatok, elképzelések fogalmazódnak meg bennük. A közösség tagjai véleményezhetik is az elkészült alkotásokat. Már abban az esetben is eredményesnek mondható a fejlesztés, ha a gyerekek elemezni, értékelni tudják egymás kreációit, őszintén kinyilvánítják meglátásaikat társaik műveivel kapcsolatosan.

Kitűnő összekovácsoló ereje van a közös érdeklődési körnek, amelyre az ilyen alkalmakkor lezajló beszélgetések során derülhet fény. Az elkészült tárgyat pedig mindenki magával viszi az otthonába. Úgy vélem, még az is a közösségépítés része, hogy amikor legközelebb

rápillant alkotására, eszébe jut, hogy azt mikor, milyen közösségben készítette, és ez pozitív élményeket, emlékeket ébreszt benne.

Kovács Szilvia

GENERÁCIÓK EGYÜTT

Bogács könyvtára olvasásnépszerűsítő, ismeretterjesztő, közösségépítő és közösségteremtő rendezvényekkel is várja a látogatókat. Az alábbi kettő a generációk, illetve az egész település összekovácsolódását szolgálja.

Az Országos Könyvtári Napok keretében tartottuk meg az őszi bogácsi néphagyományokat bemutató előadást, melyet kézműves foglalkozás követett. A gyerekek megismerkedhettek a paraszti világ őszi munkáival, a kukoricamorzsolást ki is próbálhatták, majd a 82 éves Kovács Sándorné Mancsi néni irányításával és a jelenlévő felnőttek segítségével csutkababát készítettek. Míg az olló körbe-körbejárt, és válogattunk a ruhaanyagok között, az idősebbektől azt is megtudtuk, hogy az ő gyermekkorukban nem vásároltak játékokat boltban, hanem a szüleik, nagyszüleik segítségével készített játékokkal játszottak. Rövid időn belül a könyvtár asztalán sorakoztak – elődeiknél talán kicsit díszesebb ruhában – a XXI. századi csutkababák, melyek létrehozása alatt a különböző generációk képviselői együtt élték meg az alkotás örömét.

Csiki János tanár jóvoltából a könyvtárban a csuhéba-készítés lépéseit is elsajátíthatták a gyerekek. Ezután sípot készítettek madártollból és szívószáלבól. Az önfeladott muzsikálás azt bizonyította, hogy a gyerekek kiválóan dolgoztak. Ezek a könyvtári foglalkozások azért voltak értékesek, mert generációk találkozóhelyeként funkcionáltak, emellett a kreativitást és a finommotorikus mozgást fejlesztették, és lehetővé tették egy-két eszköz rendeltetésszerű használatának megtanulását is.

A karácsonyváro ünnepség a legnagyobb létszámú bogácsi közönséget (nem itt üdülőket) vonzó rendezvény az évben. Már hagyomány, hogy ilyenkor amatőr színtársulatunk tagjai legalább négy, elgondolkodtató, szívhez szóló és mosolyra fakasztó színdarabot adnak elő. Gyerekek, felnőttek közös produkciója ez. Az összeolvasó próbák a könyvtárban zajlanak, majd a színpadi próbákat átesszük a Közösségi Házba, az előadás helyszínére. Ezek a próbák mindig jó hangulatban telnek, az sem ritka, hogy süteménnyel, disznótoros kóstolóval vendégelik meg egymást a szereplők. Igazi közösségformáló programok, amit az is igazol, hogy a próbák végén még késő este is együtt vagyunk. A hosszú-hosszú oldalak munka melletti tanulását lelkesen vállalják a szereplők, mindnyájan törekedve a szöveg-hű tudásra. Az előadást mindig teltház előtt tartjuk, évről évre színvonalasabbnál színvonalasabb teljesítményekkel találkozhat a közönség.

Jankóné Jónás Zsuzsa

MEGÚJULÁS EGYENLŐ TÖBB FUNKCIÓ

A felújításkor (jó)néhány négyzetméterrel megnövelt alapterület nemcsak tágasabb tereket jelent a kiskönyvtárakban – hanem új szolgáltatásokat, funkciókat is.

PERE

Az encsi kistérség apró településén a könyvtár az egykori Bárczay-kastélyban kapott helyet, ahol ma a polgármesteri hivatal is működik. A KSZR keretében megvalósult fejlesztéssel az

év elején megújult a könyvtár teljes berendezése és egy új, többfunkciós közösségi teret sikerült kialakítani. A két helyiségben mindenki megtalálhatja az érdeklődésének megfelelő információt. A felnőtt olvasóteremben a nyomtatott sajtót éppúgy, mint az internet legfrissebb híreit, ennek érdekében egy új számítógéppel is gazdago-

dott a könyvtár. A gyerekkuckó a korosztály sajátosságait figyelembe vevő bútorzatával, dokumentumaival, szolgáltatásaival meghatározó szerepet tölthet be, és nem csak az óvodás korúaknál. A korszerű, közösséget befogadó könyvtárban a közel 3000 kötetes teljes állomány elektronikus úton elérhető, az online kölcsönzés bevezetését tervezzük.

RÉVLEÁNYVÁR

Révleányvár könyvtára 2,6 millió forintot nyert eszközfejlesztésre a Nemzeti Kulturális Alaptól. Ennek segítségével sikerült berendezni a könyvtár helyiségeit új bútorokkal – könyvespolcokkal, székekkel, asztalokkal –, technikai eszközökkel, szőnyegekkel.

Sok munkával és anyagi ráfordítással is támogatta az önkormányzat a felújítást: a padlócsere, a festés, a fűtés korszerűsítése és az elektromos vezetékek át helyezése mind önerőből történt, új játékokat és egy televíziót is vásároltak a könyvtár számára.

A területbővítésnek (plusz 26 m²-nek) köszönhetően olyan programok is megvalósíthatók, melyekre eddig hely és infrastruktúra híján nem volt lehetőség, például óvodai és iskolai csoportok fogadása, könyvtári foglalkozások megtartása. Rendezvények, találkozók, KönyvtárMozi programok, képzések lebonyolítására is alkalmassá váltak a könyvtár helyiségei. Két számítógép áll az internetezőkhöz rendelkezésére.

A könyvtár állományát feldolgoztuk a Corvina rendszerben, így a gépi kölcsönzés bevezetésének lehetősége is adott.

TELKIBÁNYA

A telkibányai könyvtári szolgáltatóhely megújulását az elkötelezett önkormányzat és a Nemzeti Kulturális Alap 2,8 millió forintos támogatása tette lehetővé.

A település vállalta az egymásba nyitott helyiségek belső felújítását, az NKA pályázatán elnyert jelentős támogatás a teljes bútorozást, IKT eszközök beszerzését biztosította. Új polcokkal, asztalokkal, szőnyegekkel rendezhették be a könyvtárat, és kialakítottak a gyermekek számára is egy külön olvasó- és játszósarkot. A 20 négyzetméterrel (45-ről 65-re)

bővült könyvtár a gyerekeket vidám, olvasásra ösztönző környezettel várja, ahol lehetőség van bábozni, társasjátékozni, kézműveskedni vagy – a KönyvtárMozi szolgáltatás bevezetésével – megnézni egy filmet. A technikai bővítés révén már két számítógép szolgálja az olvasókat, és elektronikusan kölcsönözhetnek a több mint 2500 dokumentumból.

KRASZNOKVAJDA

A település önkormányzata 2017-ben 2,5 millió forintot nyert könyvtári eszközfejlesztésre a Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumától. A belső terek pedig a közmunkaprogram keretében újultak meg: új padlóburkolatot és friss festést kapott a két helyiség.

A 120 m² alapterületű könyvtár belső helyiségében található a felnőtt szépirodalom, a szakirodalom és a kézikönyvtár. Itt alkalmas a tér a KönyvtárMozi vetítéseire és más könyvtári programok megrendezésére is. A külső térben alakítottuk ki a gyerekkuckót, a folyóirat-olvasót, és a három számítógép is itt kapott helyet.

A megújult könyvtárban már kényelmesen lehet olvasgatni, beszélgetni, játszani, és egyre több rendezvényt, találkozót, gyermekfoglalkozást tartanak a kollégák.

A település teljes állományát feldolgoztuk a Corvina adatbázisban, így már nincs akadálya a számítógépes kölcsönzés elindításának.

**Bardóczyné Konderák Valéria, Szarvas Beatrix,
Tumikné Csurák Ágnes, Zsova Márta**

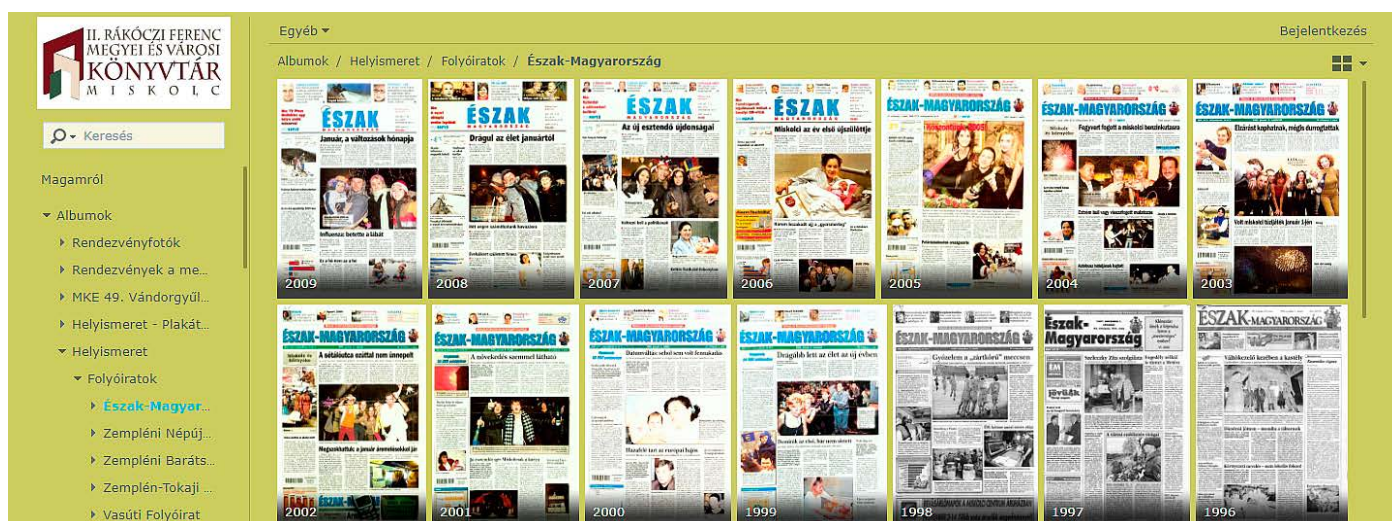
ELEKTRONIKUSAN ELÉRHETŐ HELYISMERETI FORRÁSOK

A digitalizációnak köszönhetően sok helytörténeti, helyismereti anyag is elérhető távhasználatban, megkönnyítve nemcsak a kutatók, de az egy-egy házi feladaton dolgozó iskolások dolgát is.

„Országunkban a lokalitás iránti érdeklődés és annak felkeltése, a helytörténeti emlékek és a néphagyományok összegyűjtése mintegy kétszáz éve, a felvilágosodás hatására és a nemzeti mozgalom hajnalán kezdődött. Bél Mátyás és követői teremtették meg a XVIII. század közepén, második felében a hazai honismereti, ország- és tájismertető irodalmat. Ekkorra tehető e tárgykörnek az iskolai tananyagban való megjelenése is.” (Bényei Miklós:

veknél könyvtárunk ún. dedikált hálózaton biztosítja a hozzáférést. Az érdeklődők a településükön található könyvtárban tudják ilyenkor megtekinteni az adott könyvet.

A helytörténeti kutatás forrásai természetesen nemcsak könyvek vagy folyóiratok lehetnek, hanem kis- és aprónyomtatványok is, mint például a képes levelezőlapok, gyászjelentések vagy esküvői meghívók. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

A magyarországi helyismereti tevékenység vázlatos története. – In: Könyvtári figyelő, 46. évf. 4. sz. (2000), URL: <http://epa.oszk.hu/00100/00143/00035/benyei.html> [2018. máj. 6.].

Az azóta eltelt évszázadok során hol felélénkült, hol lanyhult a helyismeret, helytörténet, honismeret iránti érdeklődés, de az biztos, hogy az 1950-es évek közepétől új szakasz kezdődött a magyarországi könyvtárak helyismereti tevékenységében. Az 1961-es gödöllői országos bibliográfiai értekezleten javasolták, hogy szabályozzák a könyvtárak helyismereti tevékenységét. A művelődésügyi miniszter 146/1964. számú utasítása előírta, hogy a megyei könyvtárak kötelessége a helyismereti tevékenység, közelebbről a dokumentumok gyűjtése, feldolgozása és a helytörténeti kutatás segítése. A XX. század utolsó éveiben kezdődött az a folyamat, amely lehetővé tette, hogy a könyvtárakban meglévő helyismereti anyagot most már nemcsak helyben használhatják az olvasók, hanem kényelmesen elérhetik akár otthonukból is az őket érdeklő dokumentumokat. Egyes esetekben, pl. a szerzői jogi törvény által védett köny-

honlapjának e-könyvtára, s azon belül a Borsod-Miskolci Digitális Könyvtár (<http://www.rfmlib.hu/hu/page/borsod-miskolci-digitalis-konyvtar>) számos szabadon elérhető dokumentumot kínál látogatóinak, köztük helyismereti tartalmúakat is.

A legnagyobb érdeklődésre számot tartó sajtótermék az Észak-Magyarország c. megyei napilap, melynek számai szinte a kezdetektől (1945) egészen 2009-ig elérhetők honlapunk Médiatárában (a <http://mediatar.rfmlib.hu/photo> oldalon a Helyismeret » Folyóiratok menüpont alatt), 1999-től teljes szövegű kereshetőséggel. A gyűjtemény felkerült a Hungaricanára is.

Keresettek a két világháború között megjelent helyi lapok is, amelyeket szintén a Médiatárban lehet megtekinteni. Az ugyanott található plakát- és képeslapgyűjteményünk szintén fontos forrásai a kutatóknak, csakúgy, mint a MaNda-program keretében digitalizált gyászjelentések és esküvői meghívók, amelyek az Europeanában is megtalálhatóak.

DJP PONTOK: ESZKÖZFEJLESZTÉS ÉS TANFOLYAMOK

Az eMagyarország Program Digitális Jólét Program néven folytatódik, további lehetőséget biztosítva a korszerű tudás megszerzéséhez.

Magyarországon 2003-ban indult az e-Magyarország Program, melyet az Informatikai és Hírközlési Minisztérium hívott létre azzal a szándékkal, hogy a közösségi internet-hozzáférést biztosítsa, és kiterjessze az ország teljes területére, kifejezetten a hátrányos helyzetű térségekre, kistelepülésekre. A lakosság számára könnyen elérhető nyilvános térben működő eMagyarország Pontokat (eMoP) hoztak létre, ahol rendszeres nyitvatartás mellett képzett eTanácsadó segítségével vehették igénybe a látogatók költségtérítés nélkül. Így kialakult egy kb. 2000 eMoP-ból álló hálózat, olyan elkötelezett munkatársakkal, akik folyamatosan azért dolgoztak, hogy megismertessék a településen élőket az internet, az e-ügyintézés, az e-közszolgáltatás előnyeivel, elősegítsék a használók beilleszkedését az információs társadalomba.

Az eMagyarország Program a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség gondozásában működött és működik tovább 2017-től Digitális Jólét Program néven (továbbiakban DJP).

PONTRÓL PONTRA

2017-ben írták ki a GINOP 3.3.1 „Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése” című pályázatot. Ennek célja a DJP Pontok infrastruktúrájának fejlesztése, DJP Mentor Tudástár létrehozása, DJP Mentorok (korábbi eTanácsadók) 70 órás képzése, rajtuk keresztül a digitálisan képzetlen lakosság ösztönzése az informatikai jártasság és tudás megszerzésére, digitális kulcskompetenciák elérésére. A program közvetlen kiemelt célcsoportja a munkavállaló korú, hátrányos helyzetű állampolgárok. A pályázattal 1500 DJP Pontot támogatnak országsszerte, kötelező arculati elemmel hívva fel rájuk a figyelmet. A nyertes pályázók a DJP

DJP Pontok eszközei:

3 db laptop és a szükséges szoftverek
2 db tablet
2 db okostelefon
1 db projektor
1 db multifunkcionális eszköz (nyomtató, fax, fénymásoló)
1 db beltéri Wi-Fi Access Point, és amennyiben szükséges, power injector
1 db kültéri Wi-Fi Access Point, és amennyiben szükséges, power injector
1 db router

Hálózat végpontjaivá válnak, és különböző technikai eszközök használatára is jogosultságot kapnak.

Az 5 milliárd forintból megvalósuló fejlesztés eszközeit 2018 végéig minden nyertes pontra kiszállítják. Deutsch Tamás, a Digitális Jólét Programért felelős miniszterelnöki biztos kiemelte: „Az unióban is példaértékű a megvalósuló program, amely az élet számos területét, egyebek mellett az oktatást és az üzleti modelleket is jelentős mértékben meghatározza és átalakítja.”

Feltétlenül szem előtt kell tartanunk, hogy a számítógép- és internethasználat – tágabban az információs társadalomba való erőteljes bekapcsolódás – a hagyományosan hátrányos helyzetű és/vagy kirekesztett csoportok számára új esélyt jelent. A heti minimum húsz órában nyitva tartó DJP Pontok szolgáltatási portfólióbővítést is vállalnak a pályázatban. Ez általában azt jelenti, hogy különféle tanfolyamokat tartanak az érdeklődők számára. Sokan gondolhatják, hogy a világháló nélkül is teljes életet élnek, és a számítógép kezelése nem nekik való kihívás. Mi, könyvtárosok, valamikori eTanácsadók, új nevünkön DJP Mentorok folyamatosan azért dolgozunk, hogy megmutassuk, internettel a világ megismerhető, a számítógép használata pedig egy kis segítséggel könnyen megtanulható. Mint az elmúlt években, most is hangsúlyozzuk, hogy az általános tanfolyamokra előzetes ismeretek nélkül is bátran lehet jelentkezni. Egy jól képzett mentor fel tudja kelteni a hátrányos helyzetű állampolgárok érdeklődését a képzésekre.

Tapasztalat, hogy egy jó hangulatú képzés után a résztvevő maga lesz a legjobb reklám. Megnehezíti azonban a tanfolyamok szervezését az alkalmazkodás a mezőgazdasági időnyomunkákhoz, illetve alkalmazkodás a természeti körülményekhez (korai sötétedés, hideg).

A képzési programok során a lemaradóknak, lassabban haladóknak az egyéni igényekhez igazodó kontaktórákat is lehet tartani. Ezek a kontaktórák hozzájárulhatnak a digitális tudás elmélyüléséhez. A foglalkozásoknak köszönhetően gyakran nő a DJP Pontok (többnyire könyvtárakról beszélünk) látogatottsága is.

NÉGY CIKLUS, NÉGY CÉLCSOPORT

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 7 könyvtárra (DJP pontra) beadott pályázata eredményes lett, mindegyik könyvtárunk elnyerte a támogatást. A pályázatban vállalt szolgáltatásfejlesztést négy ciklusra bontottuk. Az első ciklusban az elsősorban korosztályi szempontból hátrányos helyzetűeket (50+) ismertetjük meg az új típusú infokommunikációs eszközök használatával. A foglalkozások során közhasznú információk keresésével mélyítjük el a laptopok, táblagépek, okostelefonok használatát.

A második ciklus tanfolyamaira azokat a használókat várjuk, akik már biztonsággal használják az eszközöket, érdeklődnek a közösségi csatornák iránt (Facebook, Instagram stb.), és a csevegőapplikációkkal is meg szeretnék ismerkedni (Messenger, Skype, WhatsApp). Itt nyomtatékosabban hívjuk fel a felhasználók figyelmét a közösségi oldalak használatának veszélyeire, a chatelés biztonsági szabályaira, és a személyes adatok védelmének fontosságára.

A harmadik ciklusban a folyamatos önképzés on-line lehetőségeit mutatjuk be felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. A szakemberek szerint az online tanfolyamoknak nagy jövőjük van, a magyar nyelven elérhető kínálat is folyamatosan bővül. Tanulni a korszerű IKT eszközökkel bármikor és bárhol lehet. Nagy hangsúlyt fektetünk az idegennyelv-ta-

nulás online lehetőségeinek bemutatására is. Ebbe a ciklusba bevonjuk a miskolci és Miskolc környéki oktatási intézmények érdeklődő csoportjait.

Magyarországon a digitális alapkompenciákkal nem rendelkezők közül több százezren aktív korúak, jelentős részük hátrányos helyzetű. A negyedik ciklus célcsoportjába azok a digitálisan írástudatlan álláskereső személyek tartoznak, akiknek elhelyezkedési lehetőségük jelentősen javul a digitális alapkompenciák elsajátítása után. Ennek érdekében mindenkit megismertetünk a szövegszerkesztés alapjaival, az egyszerű mentési műveletekkel, az e-postafiók használatával, az álláskereső portálokra való tájékozódással, az önéletrajz frissítésével, feltöltésével.

Borsod-Abaúj-Zemplénben 280 település hátrányos helyzetű a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint. Az ezeken a településeken élők számára is nagy lehetőség a GINOP 3.3.1 pályázat, hiszen térítésmentesen, modern eszközökkel fejleszthetik tudásukat, elindulhatnak azon az úton, ami a digitális írástudatlanság leküzdését jelenti. Az úton való sikeres haladásukat a DJP Mentorok segíthetik jelentősen. A DJP Pontok infrastrukturális fejlesztése nagy lehetőség azon könyvtárak számára, amelyek megpályázták ezt a feladatot. A vállalt szolgáltatás-fejlesztéssel a tanfolyamokon résztvevő állampolgárok a mentorok segítségével könyvtárhatalmivá is válhatnak, növekedhet a beiratkozott olvasók száma, és ugrásszerű emelkedés következhet be a használatok számában is.

Tumikné Csurák Ágnes

KIEMELT FEJLESZTÉS INDUL A MEGYÉBEN A KISTELEPÜLÉSI ELLÁTÁS TERÉN

Már évek óta vártuk annak lehetőségét, hogy egy új, korszerű könyvtárbusszal tehessük elérhetővé a könyvtári szolgáltatásokat azokon a településeken, ahol ebben a formában igénylik azt. A pályázati kiírás azonban csak az elmúlt év második felében jelent meg több témakörben, melynek egyik eleme a könyvtárbusz beszerzése. A sikeres pályázatnak köszönhetően ebben az évben megépülhet a „mozgó könyvtár”, és terveink szerint 2019-ben már viheti a szolgáltatásokat a kistelepülésekre.

A jármű teljes hossza közel 10 méter lesz, és a könyveken, folyóiratokon túl számítógépek, LED-tévé, foglalkozások tartására alkalmas eszközök, berendezések is a felszereléshez tartoznak majd. A műholdas, szélessávú internetkapcsolat és az akadálymentesítés egyaránt része a pályázati feltételeknek. Természetesen a könyvkölcsönzésnél és helyben olvasásnál többet, színvonalas szolgáltatásokat kell nyújtanunk a könyvtárbuszon.

Az EFOP-4.1.8-16-2017-00026 pályázat „A tanulást támogató könyvtári infrastruktúra fejlesztése a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban” címet viseli, melyből kitűnik, hogy a könyvtárbuszon biztosított kölcsönzésnek, foglalkozásoknak, lehetőségeknek is valamilyen módon támogatniuk kell a tanulást, az informális képzést.

Az intézmény egyik stratégiai célja: „Könyvtárunk állami feladatának teljesítése érdekében Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert működtet együttműködő partnerkönyvtárakkal.

Célunk az, hogy a megye minden településén biztosított legyen a könyvtári szolgáltatás valamely módja. A könyvtárbuszok működtetésével, a szolgáltatóhelyek kialakításával, korszerűsítésével segítjük a társadalmi hátrányokkal küzdő csoportok kulturális integrációját, a földrajzi korlátok leküzdését, a tanulást, az önművelést.”

KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK ÉS KOMPETENCIAFEJLESZTÉS

A könyvtárbusz beszerzésével 27 településen újulhat meg és bővíthet a könyvtári szolgáltatások köre, újabb használók érhetőek el és kapcsolhatók be a könyvtári szolgáltató rendszerbe. A projekt célja, hogy a bevont települések lakossága a könyvtárbusz által nyújtott könyvtári szolgáltatásokon (közhasznú információk, dokumentumkölcsönzés, számítógép- és internethasználat stb.) túl a szociális, állampolgári és digitális alapkompenciákat fejlesztő nem

formális tanulási programban is részt vegyenek. Ezzel a könyvtár egy másik kiemelt stratégiai célját terjeszti ki megyei szintre: „Könyvtárunk kiemelt feladata a tanórán kívüli oktatás, az informális képzés segítése, a programok szervezésével az olvasás népszerűsítése, az olvasáskultúra és a digitális írástudás fejlesztése. A cél elérése érdekében az országos kezdeményezésekhez való csatlakozás mellett saját programokat is szervezünk, a helyi közösségeknek helyet, megjelenést biztosítunk.”

A képzésekkel a könyvtárbusz mint oktatási és közösségi tér a kistelepülések lakosságának olyan szolgáltatásokat tud nyújtani, amelyek korábban helyben nem voltak elérhetőek.

Minden szolgáltatás kényelmesen elér ebben a térben

Korszerű IT-eszközök segítik majd a képzéseket (képeink illusztrációk, a pécsi könyvtárbuszos találkozón készültek)

A könyvtárbusz beszerzésére épülő területi-ellátás-fejlesztés és a segítségével megvalósuló nem formális tanulási programok az EU 2020 Stratégiával, Magyarország Partnerségi Megállapodásával és Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiájával összhangban lehetőséget biztosítanak a hátrányos és halmozottan hátrányos kistérségek lakosságának a magasabb szintű könyvtári szolgáltatások és a könyvtár dokumentumainak elérésére, valamint a tanulási programokon keresztül az élethosszig tartó tanulásra, önképzésre, digitális kompetenciafejlesztésre. De mit is jelentenek ezek a célok, hogy kívánjuk azokat megvalósítani?

KÉPZÉSEK, KÖNYVTÁRMOZI

A könyvtárbusz 3 darab olvasói géppel oktató-térként funkcionálva állampolgári és digitális alapkompenciákat fejlesztő használóképzések lebonyolítására is alkalmas lesz. Az ellátásba bevonandó 27 település lakosságának száma közel 6600. A fenntartási időszak alatt évente 200 fő bevonásával kívánjuk megvalósítani a tanulási programot. A képzések propagálása a települési önkormányzatokkal együttműködve

valósul meg az önkormányzatok honlapján és épületében elhelyezett felhívások, szórólapok révén.

A képzések mellett a könyvtárbusz tere alkalmas lesz arra is, hogy a gyerekek számára kisebb foglalkozásokat tartunk, az idősebbek számára ismeretterjesztő vagy egyéb filmeket vetítsünk, KönyvtárMozit működtessünk. Az új könyvtárbusszal sokkal magasabb szintű szolgáltatást tudunk majd biztosítani azokon a településeken, ahová kétheti rendszerességgel ellátogat a „mozgó könyvtár”.

A zavartalan szolgáltatás biztosításának feltétele a pontos időtervezés, a menetrend összeállítása, és a települések fenntartóival történő megállapodás a szükséges áramvételi lehetőségekről.

Az országban jelenleg három nagy könyvtárbusz működik: Baranya megyében kettő, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében egy. Ennek a pályázatnak köszönhetően további kettő Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyében biztosítja majd a legkisebb települések ellátását a korábbinál magasabb színvonalon, és egyben hatékonyabb bekapcsolását a könyvtári rendszerbe.

Bokrosné Stramszky Piroška

KÖNYVTÁRBUSZOK, KÖNYVTÁROSOK, HA TALÁLKOZNAK

Második alkalommal szervezte meg a pécsi Csorba Győző Könyvtár a nemzetközi könyvtárbusz találkozót 2018. május 31. és június 2. között.

Ez a szakmai program nagyon jó lehetőség arra, hogy a résztvevő magyar könyvtárosok megismerjék a nemzetközi gyakorlatot a könyvtári szolgáltatások e speciális területén, ugyanakkor jó bemutatkozási lehetőség a magyar könyvtárbuszok, a hazai gyakorlat számára. A program keretében az első napon előadásokra került sor. Ismertették „mozgó” könyvtári szolgáltatásaikat, az azokban rejlő lehetőségeket a baranyai, a szabolcsi és a borsodi kollégák. A főszerep azonban a külföldieké volt, hiszen a fő cél, hogy tanulhassunk tőlük, tapasztalataikat, jó gyakorlataikat megismerjük, ötleteket merítsünk, ezáltal szolgáltatásainkat fejlesszük.

Ugyanakkor fontos ennek a szolgáltatási formának a népszerűsítése is, hiszen a mozgókönyvtári ellátás kiemelt jelentőségű az esélyegyenlőség és az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megteremtésében, ezért világszerte népszerű módja a kistelepülések könyvtári ellátásának. Az esemény kiváló tapasztalatszerzési lehetőséget is biztosított azon könyvtárak számára, melyek könyvtárbusz beszerzésére vállalkoztak, valamint tovább erősíti az évek óta jól működő nemzetközi (elsősorban horvát és szlovén) kapcsolatokat.

A találkozóra Hollandiából, Horvátországból, Németországból, Romániából, Szerbiából, Szlovéniából érkeztek a kollégák, és tizenkét busz – négy magyar, négy horvát, három szlovén és egy román – vett részt a programon.

Irigykedve hallgattuk a szlovén könyvtárost, aki elmondta, hogy már 12 busszal rendelkezik, évente tudnak vásárolni egyet. Bibliobuszaik nemcsak Szlovéniában járnak a településeket, de ellátogatnak ma-

gyar és olasz helységekbe is. Sok jó ötletet kaptunk arra vonatkozóan is, hogyan szólítják meg a lakosságot, milyen játékokkal, foglalkozásokkal népszerűsítik az olvasást, a könyvtárhasználatot. Hallottunk a buszon elhelyezett elektronikus játékokról, a „Vakrandiról”, ami becsomagolt könyveket rejt és a választást csak egy rövid idézet könnyíti meg. A „Teremtsünk ifjú olvasókat” program az írás-olvasás korai fejlesztését szolgálja, az olvasás mielőbbi megszerettetését pedig

– a szülők bevonásával – az ovisok számára szervezett felolvasások.

A speciális ellátást igénylő rétegek kiszolgálása sem marad el, hiszen van olyan könyvtárbusz, mely a börtönlakókhoz viszi el szolgáltatásait, és van egy busz Szlovéniában, amelyik a fogyatékkal élőket, főként az autistákat

vonja be a közösségi programokba. Jó gyakorlatnak tartom a családok számára összeállított „Beszélő táskát”, mely kéthetente más családhoz kerül, a család minden tagjához szóló, többféle témát érintő könyvekkel, valamint egy füzetrel, melybe mindenki beírhatja tapasztalatait, ötleteit.

A második napon a szolgáltatás népszerűsítése volt a cél, hogy az Európa-szerte népszerű speciális guruló könyvtárakat minél többen megismerjék. Ezért június 1-jén délelőtt az érdeklődők megtekinthették a Széchenyi térre konvojban érkező, majd ott állomásozó könyvtárbuszokat. Ezen a napon iskolás csoportok is érkeztek a térre, hogy a játékos feladatok mellett felfedező látogatást tegyenek a „mozgó” könyvtárakban, megismerjék ezt a különleges szolgáltatást.

MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR – EGYMÁST ERŐSÍTVE

Vadna kis település a Sajó völgyében, a Bükk lábánál. Egymást támogató, egymásra figyelő emberek élnek itt, gazdag kulturális és közösségi élet zajlik, amiben igen jelentős szerepe van a művelődési háznak és könyvtárnak.

2013. január 1-jén kerültem a Gööz Pál Művelődési Ház élére, tele tervekkel, ötletekkel, elhatározva, mindent elkövetek azért, hogy a frissen átadott, gyönyörű épület élettel teli legyen, igazi közösségi központtá, gazdag, minőségi, és szórakoztató kulturális programok otthonává váljon, ahová egyszerűen jó bejönni, ahol jó együtt lenni. Hamar rájöttem, hogy amit vállaltam, összetett, sokrétű feladat, de annál izgalmasabb és kreatívabb. Az öt év alatt az itt élő emberek megtanulták, mit is jelent az IKSZT mozaikszo, igyekeztem mindent megtenni azért, hogy az épület valóban integrált közösségi és szolgáltató helyé váljon.

Hagyományteremtő céllal több programot is elindítottam az elmúlt évek alatt, így a településen tartott fesztiválok is egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, és szélesebb látogatói kört vonzanak. A helyiek által kedvelté, és a település határán kívül is ismertté vált a Kolbásztöltő, a Kemence és a Szüreti Fesztiválunk. Ezek a programok mind a régi falusi élet, a paraszti kultúra felelevenítését, továbbörökítését célozták meg. De idesorolhatom a Nemzedékek találkozója a gasztronómiában címmel zajlott programot is. Büszkén mondhatom, hogy ezek a rendezvények segítettek a helyi hagyományok megőrzését és erősítették a településen élők közösségének együvé tartozását.

A könnyed, szórakoztató programok mellett igyekeztem komolyabb hangvételi előadásokat, ünnepélyeket is becsempészni a programba. Megünnepeljük a magyar kultúra napját, az intézmény névadójának tiszteletére Gööz Pál Napot, irodalmi esteket rendezünk. Minden évben több alkalommal is szerveztem kiállításokat, ahol a festészet, szobrászat, népművészet helyi és környékbeli kiválóságainak munkáit ismerhették meg a látogatók. Az elmúlt években egyre inkább előtérbe kerültek az egészséges életmódhoz kapcsolódó rendezvények – legyen szó túráról, versenyről, egészségügyi előadásról vagy szűrésekről.

A közösségi programok mellett nagy hangsúlyt fektettem a gyermekek, fiatalok számára tervezett alkalmakra. Szívesen vettek részt az ünnepnapokhoz kapcsolódóan rendszeresen tartott játszóházak programjain, évről évre egyre népszerűbb a farsangi, anyák napi, tökös, Márton-napi és adventi játszóházunk. Fontosnak tartom, hogy a programokon a te-

hetséges helyi fiatalok és felnőttek is bemutatkozhatnak. Minden helyi civil szervezet vezetőjével, tagságával jól működő munkakapcsolatot sikerült kialakítani. Közös szervezzük például az egészségnapokat, a Dalostalálkozót, a vándortábort és a jótékonysági bált is.

Mindennek szerves része a könyvtár. A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtárral együttműködve nemcsak a könyvállományunk és eszközkészletünk gyarapodott az elmúlt években, de a programok lebonyolításához is kapunk segítséget. Olvasói létszámunk is folyamatosan növekszik, köszönhetően az új könyveknek. Az óvodánkkal szorosan együttműködve, negyedévenként tartok könyvtári foglalkozást a gyerekeknek, de szervezek hasonló foglalkozást az iskolásoknak és a felnőtteknek is. Ezt a célt szolgálja a tavasszal megrendezett Költészet Napi Gála, és az őszi Irodalmi Esték, teadélutánok is.

A Művelődési Ház a Digitális Jólét Program hálózat részeként ingyenes internetezési, számítógép-használati lehetőséget biztosít a lakosság számára. Az elmúlt öt év alatt két, a digitális írástudás fejlesztését célzó országos pályázat mentoraként is dolgoztam, így segítve, hogy településünkön több ízben is indulhassanak felnőttképzések.

Marinné Tóth Krisztina

AZ ADATKEZELÉS VÁLTOZÁSAI – A LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK

Május 25-én életbe lépett a mindannyiunkat érintő általános adatvédelmi rendelet. A GDPR-ról a Könyvtári Intézet által szervezett, KI Könyvtár és Közösség program keretében is hallottunk a március 20-ai szakmai műhelynapon, az Országos Széchényi Könyvtárban. Az alábbiakban az ott elhangzottak és az azóta megszerzett tapasztalat alapján emelem ki a legfontosabbakat.

2018. május 25-én életbe lépett a GDPR-rendelet (General Data Protection Regulation – általános adatvédelmi rendelet), azaz az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről. A védelemnek az unió minden tagállamában azonos szintűnek kell lennie, fontos a szabályok következetes és egységes alkalmazása. A személyes adatok védelme alapvető jog, ezt lakóhelytől függetlenül tiszteletben kell tartani.

A rendelet mindenre kiterjedően szabályozza a személyes adatok kezelését. A magánszemélyeknek nagyobb betekintést és jogokat ad az adataik kezelésével kapcsolatban, viszont az intézmények ez irányú kötelezettségeit növeli, a mulasztásokat pedig minden eddiginél nagyobb pénzbüntetéssel sújtja.

A GDPR bevezetését a gyors technológiai fejlődés és a globalizáció indokolja.

A rendelet nemcsak a digitálisan tárolt személyes adatokra vonatkozik, hanem a papíralapúakra is. Nem is gondolnánk, hogy munkánk során milyen hatalmas mennyiségű adatot tárolunk munkatársainkról, olvasóinkról, látogatóinkról... Ezeket most mind felül kell vizsgálnunk, el kell döntenünk, kitől milyen adatot kérünk, milyen célra, hol, hogyan és meddig

tároljuk ezeket – s még számtalan hasonló kérdésre kell választ adnunk.

ALAPFOGALMAK

Fehér Miklós bevezetője után elsőként Szendi Joó János vezető tanácsadó (CISM) tartott előadást, amelyben tanácsokat is adott arra vonatkozóan, hogyan fogjunk hozzá a megvalósításhoz. Részletesen ismertette a jogszabályban leírt fogalmakat, pl. a „személyes adat” definíciója szerint „azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó

bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több

tényező alapján azonosítható.”

Szintén lényeges a „harmadik fél” fogalma, pontosabban az, hogy ki „az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely nem azonos az érintettel, az adatkezelővel, az adatfeldolgozóval vagy azokkal a személyekkel, akik az adatkezelő vagy adatfeldolgozó közvetlen irányítása alatt a személyes adatok kezelésére felhatalmazást kaptak”, s akiknek valamilyen célból átadjuk, továbbítjuk az adatokat. Ilyen harmadik fél lehet egy pályázati forrásból megvalósított

TISZTELT LÁTOGATÓINK!

Felhívjuk figyelmüket, hogy a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár által szervezett közösségi rendezvényeken, programokon a résztvevőkről fénykép-, hang-, és/vagy filmfelvételt készítünk.

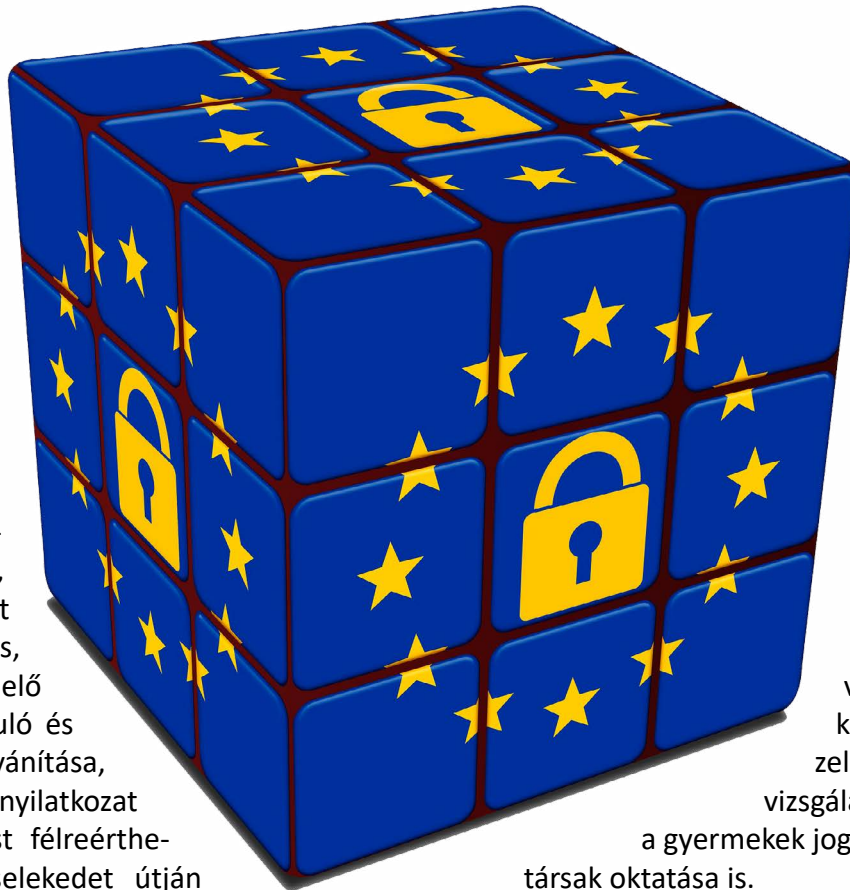
Az elkészült felvételeket – a könyvtár honlapján, Facebook-oldalán – népszerűsítés céljából közzétesszük.

Kérjük, ha nem kíván a felvételeken szerepelni, jelezze a rendezvény szervezéséért felelős kollégáknak.

Köszönettel: a Könyvtár vezetősége

rendezvény esetén a pályázat kiírója, és adat az elküldött beszámolóhoz csatolt jelenléti ív.

Alapvető „az érintett hozzájárulása”, vagyis „az érintett akaratának önkéntes, konkrét és megfelelő tájékoztatáson alapuló és egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozik vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján jelzi, hogy beleegyezését adja az őt érintő személyes adatok kezeléséhez.” Ha a hozzájárulás önkéntes, akkor az bármikor visszavonható.

A SZEMÉLYES ADATOK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELVEK

Az adatkezelésben a kulcsszavak a következők: jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság, célhoz kötöttség, adattakarékosság, pontosság, korlátozott tárolhatóság, integritás és bizalmas jelleg, elszámoltathatóság.

Fontos az átlátható tájékoztatás, a kommunikáció: az érintetteket tájékoztatni kell arról, hogy mire használjuk az adataikat, a gyermekek (a magyar törvények szerint a 13 év alattiak) jogai különösen fontosak. Az adatokról az érintett kérésére díjmentesen kell tájékoztatást adni, meg kell mondani, hogy milyen célból gyűjtjük az adatokat, meddig tároljuk az információt, hogy mi történik, ha valamit nem fogad el, úgyszintén az automatizált döntéshozatalról (pl. profilozás) is tájékoztatni kell.

A 15–18. cikk részletezi az érintett jogait: a hozzáférési, a helyesbítési és a törlési, az adatkezelés korlátozásához, az adathordozhatósághoz és a tiltakozáshoz való jogot

Nagy Beatrix Havaska (Szerencsejáték Zrt.) hangsúlyozta, hogy könyvtáraknál is kell majd ún. adatvédelmi tisztviselő, az új alapelv pedig az elszámoltathatóság („szuperelv”) – nekünk (a könyvtáraknak) kell bizonyítanunk, hogy

mindent megtettünk az adatvédelem érdekében.

Fontos az adatvédelmi tudatosság erősítése, a felsővezetői elkötelezettség, az adatkezelés kritériumainak felülvizsgálata, szabályzat készítése, az adatkezelés jogalapjának felülvizsgálata, nagyon fontosak a gyermekek jogai, valamint a munkatársak oktatása is.

MIT JELENT MINDEZ A GYAKORLATBAN?

A könyvtári beiratkozástól kezdve a rendezvényeken készített fotóig számtalan olyan folyamat van, amelynek során személyes adatot kezelünk. Célszerű egy táblázatot készíteni, és abban rögzíteni, hogy az egyes munkafolyamatok során milyen adatot és hogyan kezelünk.

Fotózáskor minden esetben szükséges az érintett hozzájárulása, célszerű már a jelenléti íven feltüntetni, hogy az adott rendezvényen fényképek készülnek, és a résztvevő hozzájárul ahhoz, hogy a róla készült kép megjelenjen akár a nyomtatott, akár az online médiában. Gyermekek esetében szülői hozzájárulás szükséges – ha pl. iskolás csoport számára tartunk foglalkozást, s azon fotózunk, a gyermeket kísérő pedagógusnak hoznia kell a szülők előzetes beleegyezését gyermekük fotózásához.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) 2012 januárjában jött létre. Feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése. Honlapján (<https://naih.hu/>) hasznos tanácsokat kapunk a rendelet alkalmazásához is (<https://naih.hu/felkeszueles-az-adatvedelmi-rendelet-alkalmazasara.html>).

Bede Katalin

A MEGYEI LEVÉLTÁR KÖNYVTÁRA

A Magyar Nemzeti Levéltár B.-A.-Z. Megyei Levéltára Könyvtára szakkönyvtár, melynek feladata a levéltári dolgozók és a külső kutatók szakirodalommal való ellátása. Kölcsönzésre a levéltár dolgozóinak van lehetőségük, a külső kutatók részére pedig olvasótermi használatra adhatók ki a könyvek.

A könyvtár közel 40 ezres állománnyal rendelkezik és szervezetileg 3 részből áll: Miskolcon a központi könyvtár a Fazekas utcai levéltár épületében, valamint a sátoraljaújhelyi és az alsózsolcai fióklevéltár kutatótermi állománya. A központi könyvtár állománya 3 részre osztott: a kutatótermi állomány, mely a külső kutatóknak van fenntartva, a muzeális állomány és a raktári rész.

A könyvtár muzeális állományának magját alkotó könyvek még a 18. században kerültek a levéltár birtokába. Ezek a könyvek főként törvénytarak, szabályrendeletek és közigazgatási dokumentumok. Ekkoriban a könyvtár nem létezett önálló egységként, az akkori könyvállományt az iratanyaggal együtt helyezték el. Az 1830-as évektől azonban az irattartó fapolcok mellett külön könyvtartókat készíttetett a megye a „könyvek díszesebb elhelyezése végett”, az iratoktól külön kezelték a könyveket és elkészült az első magyar nyelvű könyvjegyzék is. Borsod vármegye 1889. évi szabályrendeletében

rögzítette azt, hogy a levéltárnak feladata a törvénykönyvek és más okmányok őrzése, valamint munkája a könyvek rendszerezése és a róluk készült jegyzőkönyvek, betűsoros mutatók készítése. Az 1800-as évek végéről fennmaradt egy jegyzék, mely a Borsod vármegye Levéltárában található könyvek lajstroma címet viseli, ebből megtudható, hogy az akkori könyvtár állománya 1308 kötetből állt. Tudományos jelleggel még nem rendelkezett az akkori könyvtár, inkább csak a tisztségviselők munkáját segítő kiadványokkal.

A könyvtár történetének második szakasza akkor kezdődött, mikor Borsod vármegye levéltá-

rából és Miskolc thj. város levéltárából létrejött a Miskolci Állami Levéltár. A könyvtár állományáról nem készült nyilvántartás, csak 1957-től indult meg a könyvtári állomány vezetése a leltárkönyvben. Az 1308 kötetből ekkorra már sok megsemmisült vagy elveszett. A könyvtári munkát a levéltár dolgozói végezték megosztva. Először leltári szám alapján rendszereztek, viszont a könnyebb kezelhetőség érdekében áttértek a formátum (gerincmagasság) szerinti tárolásra. 1975-től a könyvtári munkákat olyan személy látja el, aki könyvtárosi szakképesíté-

ssel rendelkezik. A könyvtár ezután megannyi helyváltoztatáson és átalakuláson ment át, míg végül 1984-ben az egész intézmény új épületbe került.

A könyvtár fő gyűjtőköre által gyűjti mindazon könyveket, melyek tartalmilag kötődnek Borsod-Abaúj-Zemplén megye és eme terület történeti megyéihez. Mellékgyűjtőkörben pedig mindazon könyveket, melyek az irattári-levéltári munkákat

segítik, ezek főként magyar történelmi, életrajzi, szociológiai és helytörténeti művek. Megannyi időszaki kiadvány maradt fenn a megye területéről, ide értve a különböző hivatalos értesítőket és lapokat, a Magyar Életet, a Magyar Jövőt és a Reggeli Hírlapot, melyek évfolyamai nagyrészt hiánytalanul megvannak.

A könyvtárban jelenleg is az állomány revíziója és rendezése történik, melynek befejezése az év második felére tehető. Utána könyveink katalógizálása marad az MNL szakkönyvtárainak közös Corvina rendszerében.

Tóth Gábor

SÁROSPATAKI KÖNYVTÁRI TABLÓ

Ex libris rovatunkban egy-egy könyvtáros kolléga portréját szoktuk megrajzolni, most azonban egy különleges alkalomból különleges vállalkozásba fogtunk. A 65 éves sárospataki Zrínyi Ilona Városi Könyvtár képét vázoljuk föl a meghatározó pillanatok és könyvtárosok által.

Halász Magdolna

A városi könyvtár alapításának éve 1953. július 1. Ekkor még a sátorlajújhelyi járási könyvtár fiókkönyvtáraként üzemel az intézmény. 1953–1962 között a könyvtár egyetlen dolgozója Tarr Lászlóné tiszteletdíjas könyvtáros, aki heti több alkalommal

még a járási könyvtárban is tevékenykedik.

1961-ben a Művelődési Ház egyik klubhelyiségébe kerül át a könyvtár, ahol a könyveket nem sikerül megfelelően elhelyezni. A helyben olvasás és a tájékoztató munka is nehézkes. Ekkor már Balla Árpád (1962–1963) vezetésével működik a könyvtár.

Fontos mérföldkő 1968, mert Sárospatak városi rangjának visszaszerzése révén a könyvtár már önálló városi könyvtárként kezd el működni. Az olvasók igényeinek teljesebb kiszolgálása érdekében 1977-ben zenei részleg nyílik az intézmény falain belül. Ekkor a városi könyvtár a Rákóczi út 47. szám alatt működik. A kívül-belül felújított épületben ideális körülmények között folyhat az olvasók kiszolgálása és a szakmai munka Gyurcsák Veronika (Dr. Kasuba Jánosné) vezetésével (1963–1979).

A Makovecz Imre tervei alapján épült A Művelődési Házába 1983-ban költözik a könyvtár. Az önálló intézmény vezetője ekkor Halász Magdolna. 1992-től a könyvtár szerte-

Trembeczki Lászlóné

ágazó kapcsolatainak kiépítésével regionális, országos és nemzetközi tanácskozások színhelyévé válik a városi könyvtár. Ekkortájt alakul meg a Zempléni Könyvtárosok Szervezete, mely a könyvtár keretein belül működött, összefogva a térség könyvtárosait.

Halász Magdolna vezetése alatt, a pályázati lehetőségeket kihasználva, 1998-ban a könyvtár informatikai fejlesztése is elkezdődik, melynek során a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett az internet-hozzáférés is biztosítottá válik.

A millennium évében a Városi Könyvtár felveszi Patak nagyasszonya, Zrínyi Ilona nevét. A névadó ünnepséget nemzetközi tudományos konferencia követi, melyen neves történészek vesznek részt.

2003-tól kistérségi központként is működik a könyvtár, 15 kistérségi könyvtári ellátását biztosítják Sárospatak irányításával. Szintén pályázati támogatás adott lehetőséget a korszerű könyvtári adatbázis és online katalógus létrehozására. Halász Magdolna nyugdíjba vonulása után, 2008 januárjától szervezeti változás történt a könyvtárban: összevonták A Művelődési Házával. Integrált intézményként Kövér Sándorné, majd 2016-tól Trembeczki Lászlóné könyvtári szakmai vezető irányításával működik.

2013-tól, a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében, a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár megbízásából továbbra is Sárospatak látja el a 15 járási település könyvtárát.

Kövér Sándorné

Trembeczki Lászlóné

TATÁTÓL TOKAJIG, TAJVANIG ÉS TOVÁBB

Turczy István, a hivatásos álmodozó verseit mandarin nyelvre is lefordították

Az év versei 2018 című antológiában megjelent alkotások száz költője között mindössze hárman vannak (Serfőző Simon, Fecske Csaba, Vass Tibor), akik Borsod-Abaúj-Zemplén megyében élnek vagy munkásságuknak köszönhetően idekötődnek. De a helyhez kapcsolható témaválasztást tekintve a versek sorából kiemelkedik a tatai születésű, Budapesten, Zuglóban élő Turczy István egyik alkotása, A 366. póc. Ennek köszönhetően rácsodálkozhatunk szülőföldünk irodalmi gazdagságára is.

Turczy István A 366. póc című versének alcíme pontosan megjelöli a helyet: „Kazinczy levéltári asztalánál, Sátoraljaújhelyen”. Az első sor azt is megmagyarázza, hogy került a fővárosi költő a zempléni városba, az itteni levéltárba, ahol egykor Kazinczy Ferenc dolgozott: „Tokaji bor + írótabor, hozzá kirándulás”. Majd mindjárt a második sorban megjelenik Kassa is, a XIX. század elején ott készült Felsőmagyarországi Minerva, a „nemzeti folyó-írás” stílusában idézi:

„Látást érdemlő dolgok közt’ bolyong / és gőzölög a másnapos artistai társaság.” A tér és az idő lassan kitágul: a harmadik sor elején dőlt betűvel szedett „Fülkefény” már József Attilára, a magyar költészetre irányítja az olvasó figyelmét. A klasszikus alapvetés után a szerző igyekszik elhelyezni magát azon a bizonyos 366. polcon, hiszen ezen a helyen neki is, ahogy feltehetően másoknak is, eszébe jut: mi marad utánunk?! Miért is vagyunk ezen a világon?!

A 2017-es esztendő több lehetőséget is adott Turczy Istvánnak a számvetésre. Ha a hatvanadik születésnapja kapcsán magától nem készített volna leltárt, az újságírók, az irodalmi lapok szerkesztői, az ünnepi interjúk készítői újra és újra megkérdezték tőle: melyek voltak eddigi életének legfontosabb mérföldkövei, mit tart a legnagyobb sikerének?! Ki ő egyáltalán?

Turczy Istvánnak ugyan nincs névjegye, de nem is férne rá mindaz, amivel foglalkozik: író, költő, műfordító, szerkesztő, kiadóvezető, egyetemi oktató, irodalom-szervező, a Magyar PEN Club főtitkára, a Magyar Írószövetség Költői Szakosztályának elnöke, a Költők Világkongresszusa alelnöke, tagja továbbá itthon a Szépírók Társaságának, a MÚOSZ-nak, a Norvég Irodalmi Akadé-

miának és az Európai Költészeti Akadémiának – és még folytathatnánk a felsorolást, de leginkább csak hivatásos álmodozónak mondja magát. Munkásságának elismeréseként kapott díjainak felsorolása is hosszú lenne: József Attila- és Babérkoszorú díjas költő, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjének kitüntetettje, megkapta a Prima Primissima díjat, és a 2017-es Tokaji Írótaborban a Hordó-díjat is. Tavaly ez volt számára a legkedvesebb,

hiszen – mint mondja – mindig az éppen megkapott elismerésnek, díjnak, dicséretnek, jó szónak örül az ember.

Az itthoni munkája, a Parnasszus folyóirat szerkesztése, a kiadó vezetése mellett gyakran jár külföldre is. A Költők Világkongresszusának alelnökeként sokfelé hívják. Részt vett Dél-Amerika legnagyobb költészeti fesztiválján, a kolumbiai Medellinben, eljutott Ecuadorba, Nicaraguába, Peruba... Dél-Amerika mellett a másik nagy szerelme Ázsia. Tajvanban már háromszor járt. Rajongója a tajvani kultúrának, de felolvasott már Dél-Koreában, Malajziában, Kínában, Indiában, Mongóliában... A magyar nyelvű kiadások után önálló kötete jelent meg angol, német, francia,

héber, mandarin, román, spanyol nyelven, és legalább húsz idegen nyelven jelentek meg a versei különböző folyóiratokban, antológiákban.

Hogy valaki lefordította-e valamilyen idegen nyelvre A 366. póc című Turczy István-verset, arról egyelőre nincs tudomásunk. Már a cím lefordítása, a „póc” cz-jének értelmezése sem lehet könnyű bármilyen más nyelven, de a vers első szavai, a „Tokaji bor + írótabor” olyan helyi értékek, melyeket itt lehet csak igazán megismerni.

Filip Gabriella

Turczy István
A 366. PÓCZ

Kazinczy levéltári asztalánál, Sátoraljaújhelyen

Tokaji bor + írótabor, hozzá kirándulás.
„Látást érdemlő dolgok közt” bolyong
és gőzölög a másnapos artistai társaság.
Fülkefény, embernyomok, por-intarziák.
És meghittség, ami nem is a miénk, mégis
ott gomolyog a gatyarohasztó hőségekben.
Csak vissza kellene emlékeznünk
széppapáink dédunokáinak ifjúkorára,
de a képzelet nem fér el az időben.
A falakra szegezett pócok fekete leple mint megannyi
számozott kolumbárium.

Az enyém legyen, mondjuk, a 366-os.
Kazinczy széke mögött, a jobb kezénél, legfelül.
Jó helynek látszik; magasan van, megjegyezhető.
Mások is választanak, a szemekből látom.

A pillanatban benne az ünnep.
Mindenki a magáéről hallgat, magának.
Nagyon nehéz igazságosnak lenni a múlthoz.
Megszokni az érintések tűszúrásait: kezdődő
tárgyilagosság. A gyakran forgatott könyvek
engedelmességével nézünk vissza.
Fülkefény, embernyom, por-intarziák.

Ahogy Isten láthat minket,
ha átrágtá magát a teremtés összes perirátán.

LÁTVÁNY ÉS TARTALOM – KÖLCSÖNHATÁSBAN

A kortárs magyar irodalom legnagyobb szabadtéri ünnepét, az Ünnepi Könyvhétet immár 89. alkalommal rendeztük meg, Miskolcon június 6–9. között. A könyvhéthez kapcsolódó első könyvbemutatót viszont már 4-én, az utolsót 12-én tartottuk.

A nyitónapon különleges játékra invitáltuk az érdeklődőket. Az irodalmi hősök köztünk élnek! mottó jegyében vállalkozó kedvű könyvtárosok jelmezes jelenlétéhez kötődött egy irodalmi játék, mely nagy sikert aratott a közönség körében. A látogatók többek között Ludas Matyival, János vitézzel, Mátyás királlyal és Beatrixszel is találkozhattak. A Mátyás-emlékévhöz kötődően felállítottunk egy óriás „Corvinát”, melynek segítségével lefotóztathatta magát a térre látogató Mátyásként, Beatrixként, udvari bolondként és apródként is.

Szerda délután hivatalosan is megnyílt Miskolcon – az országos előtt egy nappal – a 89. Ünnepi Könyvhét és 17. Gyermekkönyvnapok. A könyvtérre alakult Erzsébet téren a programsorozatot Kiss Anna Kossuth-díjas költő, a Nemzet Művésze nyitotta meg. Beszédében felhívta a látogatók figyelmét arra, ne feledkezzenek meg szellemi örökségünk ápolásáról és megőrzéséről.

Az ezt követő nagykoncerten a Kaláka együttest hallhattuk annak apropóján, hogy a zenekar számos Kiss Anna-verset énekelt meg pályafutása során, melyből jó párat meg is mutatott a miskolci közönségnek. Fellépésüket a Bartók Plusz Operafesztivál támogatta.

A Könyvtér berendezkedése már-már hagyományos, hiszen újra felépítettük az irodalmi teraszt, ahol első nap a helyi alkotók váltak főszereplővé. A további napokra olyan vendégeket, olyan írókat hívtunk – több mint harmincat –, akiknek művei iránt fokozott érdeklődést tapasztaltunk a miskolci olvasók részéről. Fontosnak tartottuk, hogy a szerzők ne csak a könyvtárakban legyenek jelen, hanem a Könyvtéren is, meg lehessen őket szólítani, hiszen a teraszra nemcsak az alkotókat vártuk, hanem az „utca emberét” is; be lehetett kapcsolódni a beszélgetésekbe, kényelmesen lehetett dedikáltatni a megvásárolt köteteket.

A téren a könyvkereskedők és kiadók változatos kínálattal jelentek meg, az idén még többen árulták kedvencműveikkel újdonságaikat.

A színpadon a város tehetséges fiataljai mutatták meg tudásukat, ehhez minden évben kiváló partnereink a város közoktatási intézményei. Az amatőrök mellett természetesen miskolci művészek – bábszínházak, zenekarok – is jelen voltak a színpadon. Csütörtökön pedig külföldi vendégeink voltak, ungvári táncosok mutatták be tudásukat a miskolci közönségnek.

A Mátyás-évhez is kötődött az Egyszer lesz Miskolcon kutyavásár című programunk. Hagyományainknak megfelelően segítő szervezeteket hívtunk meg a térre, ezúttal „kutyásokat” (Miskolci Állatsegítő Alapítvány, Baráthegyi Vakvezető és Segítő Kutya Iskola Alapítvány, a vakok és gyengénlátók megyei egyesülete). A Demény-könyvek szerzőjének, Magos Juditnak asztala előtt hosszan kigyózott a sor, de a dedikálásra várakozók nem bánták, mert közben megismerkedhettek az író kutyáival. És hogy az irodalom se maradjon ki a kutyás napból: a látogatók próbára teheték tudásukat egy speciális irodalmi (kutyás) totóban.

A szombat – hagyományosan – a gyermekeké. Bábszínházi előadásokkal, állatsimogatóval vártuk a gyermekeket és kísérőiket. A kézműveseknél és az arcfestőknél királylánnyá vagy vitézzé változhattak. A téren vendégeskedett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara edukációs kampányára is.

Az ünnepi könyvhéthez kapcsolódó programok már hétfőn, június 4-én elkezdődtek, és egészen június 12-ig tartottak. Ez alatt a kilenc nap alatt minden napra jutott egy, olykor több könyvbemutató, író-olvasó találkozó a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár központi épületében és tagkönyvtáraiban. A szépirodalom mellett a történelmi és az élet nehéz szakaszain átsegítő könyvek kerültek fókuszba – ami jó választásnak bizonyult, hiszen elmondhatjuk: nagy látogatottságú, sikeres rendezvénysorozatot zártunk.

KÖNYVÜNNEP A MEGYÉBEN

A 89. Ünnepi Könyvhét és 17. Gyermekkönyvnapok ideje alatt változatos irodalmi, történelmi, zenei programokkal várták az olvasókat Borsod-Abaúj-Zemplén megye kisebb és nagyobb településein egyaránt. Mindenki találhatott érdeklődésének megfelelőt a színes kínálatból.

A megyei megnyitót Mezőcsáton, a Művészetek Házában rendezték június 6-án. Köszöntőt Török Dezső, a Borsod-Abaúj Zemplén Megyei Közgyűlés elnöke és Siposné Horváth Anita, Mezőcsát város polgármestere mondott. Az ünnepi könyvhét megyei rendezvényeit Nemcsák Károly Jászai Mari-díjas színész, érdemes művész és Szabó Gyula Győző színművész műsora nyitotta meg.

A kortárs irodalom toplistás szerzőivel találkozhatunk az érdeklődők június 6. és 11. között Edelényben, a Városi Könyvtárban. A kezdőnapon Nagy Bendegúz történeteit ismerhették meg a jelenlévők. A sportbaleset következtében kerekesszékebe kényszerült utazó bejárta a fél világot, nem törődve kalandozásai nehézségeivel. Könyvében, mely a Bendegúz, a kerekesszékes világjáró címet viseli, a 2002 és 2013 között Ázsiában, Afrikában és Dél-Amerikában készült útinaplójából válogatott érdekességeket az olvasók számára, fotókkal gazdagon illusztrálva.

Június 8-án a Dubicsányban élő Bónizs Róbert volt a könyvtár vendége. Az író A kőfaragó és a Szent László íja című kötet után Nagy Lajos király és Toldi Miklós életét dolgozta fel az Ördögi erő című kötetében, melyet az ünnepi könyvhét keretében mutatott be a résztvevőknek.

Nyáry Krisztián író, irodalomtörténész a Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskolába látogatott el, majd ezt követően a felnőttek is találkozhattak vele. Beszélgetőpartnere a fiatal költő, Hevesi Judit volt, aki a találkozóra szintén elvitte a Hálátlanok búcsúja, valamint a Holnap ne gyere című verseskötetét.

Nyulász Péter Erdőhorvátiban is találkozott olvasóival

Erdőhorvátiban, Hercegkúton és Makkoshotykán Nyulász Péter író látogatott el a gyermekolvasókhoz. Nagy sikere volt mozgással kísérhető verseinek, a kisiskolások szívesen vettek részt a közös verstanulásban. Az előadásokon nemcsak a gyerekek, hanem a tanító nének is szerepet kaptak. A rendezvények végén nagy volt a tolongás az autogramért.

Kazincbarcikán az Egressy Béni Városi Könyvtár szervezésében Szomolai Tibor: Maffia a Felvidéken című regényével ismerkedtek meg az érdeklődők. A kötet a kilencvenes évek sötét korszakába, a Csallóköz szívébe viszi el olvasóit. A szerző személyes élményeivel, emlékeivel átszőtt beszélgetés témája az alvilág és a politika kilencvenes évekbeli viszonya volt.

Harmadszor rendeztek Könyvheti Kavalkádot Ózdon, a Városház téren. A programsorozat a JaJa Együttes produkciójával kezdődött. A formáció elsősorban József Attila megzenésített verseit adta elő. Ezt követően helyi és Ózd környéki írókkal, költőkkel találkozhattak az érdeklődők. A dalszövegek és versek viszonyát Závada Péter rendhagyó irodalomóra keretében mutatta be a kamaszoknak. A fiatalok körében népszerű Akkezdet Phiai együttes egyik alapítója őszintén beszélt kudarcairól, és arról is, hogyan találta meg önmagát az írásban. Kiállítás nyílt a Városi Könyvtárban Dombovári Tibor víz alatti természetfotós munkáiból, aki előadást is tartott a tengerek élőlényeiről.

Sárospatakon június 9. és 11. között a Petőfi Irodalmi Múzeum mozgóképzését, a 200-as Arany-buszt tekinthették meg az érdeklődők. A kiállítás Arany János életét, költészetét versek, képek, relikviámásolatok, hang- és filmfelvételek segítségével mutatja be. A busz melletti pihenőben a látogatóknak alkalmuk volt Arany-köteteket lapozgatni, kvízeket kitölteni, szójátékokat játszani, és kipróbálhatták erejüket egy petrencés rúddal vagy egy malomkövel is.

A könyvhét az írók és az olvasók ünnepe, s egyben lehetőség arra is, hogy a magyar kultúra értékeit a legkisebb településre is eljuttassuk. Azt reméljük, hogy minél többen és egyre gyakrabban fogadják el meghívásunkat, hogy „találkozzunk a könyvtárban!”

Szabóné Lenkefi Ildikó

MÉZÉDES JUTALOM, JÁTÉKOK – KÖNYVTÁRI MAJÁLIS

Negyedszer kapcsolódott a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a város napi programokhoz a Könyvtári Majálissal. A szabadtéri könyv(társas) fesztivál ezen a szombaton is különböző játékokkal, színpadi produkciókkal és mézédessé juttatással várta a családokat, baráti társaságokat.

A május 11-ét, Miskolc napját övező programsornak lényeges eleme lett a Könyvtári Majális, amely igazi családi programmal, szórakoztató, irodalmi kötődésű játékokkal vonzotta a Népkert mellett található II. Rákóczi Ferenc Könyvtár előtti térre az érdeklődőket. A programokat úgy állítottuk össze, hogy a család együtt is játszhasson, de egy-egy

programrész kedvéért szét is válhattak, így is mindenki találkozhatott a maga kedvére való elfoglaltságot.

Délelőtt 10 és délután 4 óra között tehát játékokkal vártuk a családdal, barátokkal és ismerősökkel érkezőket. Volt zene és próza is a színpadon, még hozzá mindenből minőségi. A programok között szerepelt Mesés ki mit tud?, de sikeresek lehettünk akár nyomkeresésben is, aminek mézédessé volt a jutalma – hiszen Jancsi és Juliska mézeskalácsát kellett megtalálni.

KÖNYVES PARK A BÉRHÁZAK KÖZÖTT

Másodszor szervezték egész napos programot Könyves park – Park utca 8. címmel a miskolci Petneházy-bérházak és az azt övező családi házas utcák, valamint az Avasi lakótelepen élők számára a Kaffka Margit Könyvtár munkatársai.

A rendezvény alapvető célkitűzése a marketingstratégia része: keltjük fel minél többek érdeklődését szolgáltatásaink iránt, ezáltal ne csak kölcsönzési helyként legyünk ismertek, hanem olyan közösségi térként is jegyezzenek, ahol rendezvények és népszerűek a tematikus előadások. Így olvasóink számának növekedése mellett stabil közösséget is építünk.

Az egész napos szabadtéri rendezvényvel aktivizálni akartuk az óvodáskorúakat, a kisiskolásokat, a középiskolásokat éppúgy, mint a lakótelepen élő aktív népet és a nyugdíjasokat. A Könyves Park rendezvény cím arra utalt, hogy a programok jelentős részével kitelepültünk a könyvtár elé, a

Park u. 8. pedig a postai címünk, megtalálási helyünket tudatosította.

Péntek délelőtt az óvodások és kisiskolások számára nyújtottunk újszerű élményeket azzal, hogy a könyvtár előtti szabad téren rendeztük be a Borka játszóparkot, de bábszínház és kézműves foglalkozás is várta őket. A délutáni programokra az általános iskolák felső tagozatosai és felnőttek jöttek el. Ekkor gyermekszínpadok szórakoztatták őket, volt ismeretterjesztő előadás, kézműveskedés, egészségügyi szűrés és tanácsadás. A színpadi programokat a koraesti órákban felnőtteknek szóló, népszerű slágerekre építő koncert-program zárta.

A természet- és környezetvédelem hagyományosan fontos szerepet kap a Majális programjában, természetesen, ha lehet, könyves formában is. Így kinyitottuk a nagy Zöld könyvet, amiből sok érdekességet kiolvashattak a résztvevők a szerző, Gévai Csilla író, képzőművész segítségével. De volt

szó a megújuló energiákról és természeti ismereteinket is gazdagíthattuk.

A rendezvényen Vig Balázs meseíróval találkozhattak a gyermek és felnőtt olvasók. A program meghatározó eleme volt ismét a közkedvelt Kolompos együttes koncertje, és természetesen kézműveskedni is lehetett a Fügedi Márta Népművészeti Egyesület tagjainak és a könyvtár munkatársainak segítségével.

Csörnök Mariann

Fontos része volt programunknak az év ifjú olvasója és az év olvasója díj átadása, valamint a Könyvről könyvért vetélkedő. Mindeköz-

ben természetesen hagyományos könyvtári szolgáltatásainkat is igénybe vehették az érdeklődők. Az egész napos közösségi rendezvényen közel 500 személyt készítettünk aktivitásra.

Borkuti László

FONTOS AZ EGYÜTT TÖLTÖTT IDŐ!

CSALÁDI SZOMBATOK AZ EGRESSYBEN

A könyvtár gyermek- és felnőttrészeinek 2012-es összekölttetése után megnőtt a családok könyvtárlátogatása. A közvetlenebb kapcsolat hívta életre egy TÁMOP-projekt keretében az úgynevezett Családi szombat programsorozatot, melynek részeként három műhelyben tevékenykedhetnek a családok.

Mesél a múlt címmel város- és könyvtártörténeti érdekességekkel, könyvtárhasználati szokásokkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A Mesebirodalom című projekt keretében a legkisebbek számára játszósarkot alakítottunk ki. A Családi interaktív olvasóklub pedig azokat a családokat tömöríti, akik egymásnak ajánlanak olvasnivalókat. A szervezett programok keretében írókkal találkozhatnak a családok, a kisebbek bábszínházi előadásokon vagy zenés iro-

nyunkre is együtt érkeznek a szülők és a gyerekek. A városi gyermeknapon évek óta részt veszünk. Minden alkalommal többféle alkotást készíthetnek el a kisebb és nagyobb gyerekek szüleikkel együtt.

Takács-Lipcsei Anita

NYÁRI KÉZMŰVES KEDDEK

Immár hagyománnyá vált a néhány éve Kézműves kedd elnevezéssel újtárra indított kezdeményezésünk. A nyári szünet keddi napjain várjuk a kézműveskedést kedvelő kicsiket és nagyobbakat szüleikkel, nagyszüleikkel együtt, akiknek tartalmas kikapcsolódást kínálunk a könyvtárban. A gyerekek és hozzátartozóik hétről hétre nagy örömmel és várakozással vesznek részt a foglalkozásainkon. Nemcsak a városban élő, hanem az itt nyaraló gyermekek is ellátogatnak hozzánk. Minden találkozás alkalmával más-más témákkal és technikákkal ismerkedhetnek meg a résztvevők. A munkadarab elkészítéséhez a témához illő zene, mese, vers is társul. Előszeretettel alkalmazuk a mese átadásának több formáját: papírszínház, diafilmvetítés, meseposztó. A tanév befejezését követően, ezen a nyáron is színes kínálatot hívjuk a könyvtárba a közös élményre vágyó érdeklődő családokat.

Nagyné Szentesi Mónika

dalmi műsoron vehetnek részt. Az ünnepekhez kapcsolódóan kézműves foglalkozásokon ajándékokat is készíthetnek. Egy több alkalomból álló sorozat része volt a családfakészítés, a kész munkát a könyvtárosok kinyomtatták és bekeretezték.

Molekné Kőrösi Beatrix

ÜNNEPEK ÉS KÉZMŰVES SZOMBATOK

Szombati kézműves foglalkozásunk – amely a Kézműves szombat nevet viseli – nagy népszerűségnek örvend. Minden alkalommal sok kisgyermek látogat el szüleivel, hogy alkossanak, kreatívkodjanak. Nemcsak az ingyenesség vonzza őket, hanem az is, hogy mindig olyan technikákat igyekszünk bemutatni, amelyek felkeltik a gyerekek érdeklődését és szívesen ki is próbálják.

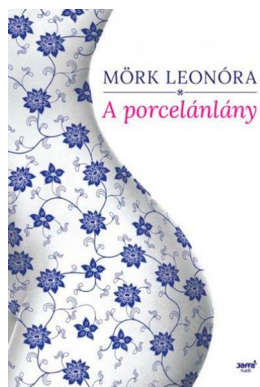
A kézműves foglalkozások mellett helyet kapnak könyvtárunkban egyéb családi rendezvények is. A Mikulás már több éve ellátogat hozzánk, megajándékozva a gyerekeket, de a költészet napi szavalóverse-

A PORCELÁNLÁNY ÉS MISKOLC

Mörk Leonórától néhány éve egy miskolci író-olvasó találkozón kérdezte meg valaki: miért nem jelenik meg regényeiben a szülővárosa, miért nem ír itt játszódó történetet? Miért is ne?! Így lett A porcelánlány című regényének egyik helyszíne a borsodi megyeszékhely.

Mörk Leonóra Miskolcon született, az itteni Földes Ferenc Gimnáziumban érettségizett, de az egyetemi tanulmányait már Debrecenben, illetve Budapesten, az ELTE magyar-történelem szakán végezte. Azóta újságíróként, szerkesztőként, műfordítóként dolgozik, és sorra írja könyveit. Legújabb regénye, A porcelánlány – ahogy

a hat korábbi kötete is – a Jaffa Kiadó gondozásában jelent meg.

A porcelánlány című regény cselekménye természetesen fikció, de a hitelességet rendkívül fontosnak tartotta a szerző. Visszaemlékezések, családi levelezések, korabeli újságok tanulmányozásával igyekezett minél pontosabban bemutatni a kort, amelyben élt az a bizonyos miskolci lány, akinek a történetét kutatja az ükunoka, Lili. A múltidézés, a száz évvel ezelőtti szerelmi történet ellenére nagyon is mai regény A porcelánlány, hiszen az ősök történetét kutató Lili saját életének kudarcával is szembesül. A fordulatos cselekményen, a történeti és lélektani hitelességen túl a száz évvel ez-

előtti Miskolc képe miatt is figyelemre méltó irodalmi mű született. Nézzük például a regénybeli Heinrich nézőpontjából az egykori várost!

„Heinrich a Verestemplom előtti villamos-végállomáson ült a padon, és a kocsi mellett feszítő, frissen vasalt egyenruhába bújt kalauzt rajzolta. A térdén mustársárga vászonba kötött vázlatkönyv feküdt, még a megérkezése után vásárolta a Széchenyi utcán” a színház melletti papírkereskedésben, azóta pedig már jó néhány oldalát megtöltötte.

Miskolc egyetlen városhoz nem hasonlított, ahol eddig megfordult, nemhogy Hamburghoz vagy Berlinhez, de még Bécshez sem, ahogyan félig-meddig várta volna. Vidékiek, kisvárosi báját azonban festőinek, és mint ilyet, ceruzahegyre kívánczónak találta. Először az épületeket vette sorra, az avasi templomot, a főutca polgárházait, a kakasos tornyú evangélikus templomot, ahová vasárnaponként elkísérte az istentiszteletra a vendéglátóit. Azután rájött, hogy a helybeliek közül sokakkal szóba tud elegyedni, a kalauz például a hadseregben szolgálva tanult meg annyira németül, hogy most egészen jól elboldogultak. A rajztömbben így a házak mellé lassan felsorakoztak az emberek.”

Filip Gabriella

LÉVAY JÓZSEF EMLÉKÓDÁI ÉS EMLÉKBESZÉDEI

A Kultusz és felejtés – Lévy József irodalmi és társadalmi státusza című, tavaly megjelent monográfiája után dr. Porkoláb Tibor irodalomtörténész, a Miskolci Egyetem docense Lévy munkásságának egy kevésbé ismert területére irányítja rá a figyelmet a költő emlékdáinak és emlékbeszédeinek tudományos szövegkiadásával.

A költő Lévyt az irodalomtörténet-írás a „népnemzeti irányzat” másodvonalához sorolja, aki lírikusként nem ért fel a Petőfi–Arany–Tompá triászhoz. A kötet bevezető tanulmánya és a szövegek olvasása után viszont kijelenthető, hogy a kommemoráció szónoki műfajában Lévy maradandót alkotott, emlékdáiai és emlékbeszédei az életműnek nemcsak terjedelmében, hanem irodalmi értékét tekintve is meghatározó elemei.

Dr. Porkoláb Tibor bevezető tanulmányában a dicsszónok Lévyt, „a Szó felkent mesterét” és a 19. századi közösségi emlékezet mozgatórugóit mutatja be.

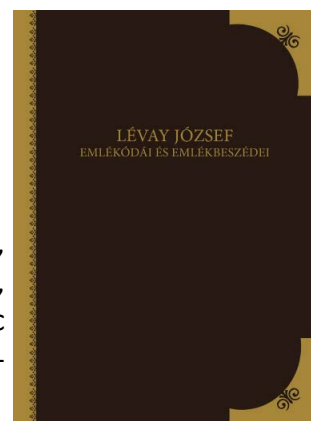
A kötetben 27 – kommemorációs alkalomra (emlékünnepe, szobor- és portréavatás, sírbeszéd, emléktábla-avatás stb.) írt – szöveg olvasható, melyekkel Lévy az Akadémia, a Kisfaludy Társaság vagy Borsod vármegye felkérésére a magyar irodalom és közélet olyan nagyjainak állít emléket, mint

Széchenyi István, Arany János, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Tompa Mihály, Kazinczy Ferenc és Kazinczy Gábor, Szemere Bertalan vagy Palóczy László.

A szöveggondozás színvonalára, a bőséges jegyzetapparátus mellett a kötet fő erénye, hogy példaként szolgálhat a hasonló szövegkiadások számára a kommemorációs események és előzményeik leírásával.

A szövegeket sajtó alá rendezte, a bevezetőt és a jegyzeteket dr. Porkoláb Tibor írta. A kötet a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár kiadásában, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával a Lévy József Centenárium Emlékprogram keretében jelent meg.

Varga Gábor

JÁTÉKOSAN JÁNOS VITÉZ NYOMÁBAN

Ennyire talán még soha nem szurkoltak a gyerekek János vitéznek, mint a róla elnevezett látogatóközpontban.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2018. évi pályázati tevékenységének legtöbb embert megmozgató projektje „A Könyvtárban megtaláld” EFOP -3.3.2-16 Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért című pályázat. A tevékenységi formák között biblioterápiás foglalkozás, tehetséggondozó kiscsoport, havi szakkör, foglalkozássorozat és témanap egyaránt szerepel. Egyik partnerünk a Petőfi Sándor Általános Iskola, akikkel Petőfi nyomába eredtünk. A program keretében jutottunk el a gyerekekkel Kiskőrösre. Petőfi szülőházában, az emlékmúzeumban mi, felnőttek már mindannyian jártunk. A János Vitéz Látogatóközpont viszont nemcsak a gyerekeknek, hanem számunkra is új, sőt, egészen újszerű élményt jelentett.

Nagyobb csoportokkal érdemes úgy megszervezni az utat, hogy aki

éppen nem Kukorica Jancsival barangol, az a galérián tölthesse az időt, ahol remek játékok várják a gyerekeket: memóriajáték, tündérvár építése, utazás a mesetérképen... A nagy kalandra ugyanis, amelynek során végigjárják a legismertebb Petőfi-hős útját, és Kukori-

ca Jancsiból János vitézzé válhatnak, 5 fős csoportokban indulhattak el.

A szabadulószoza-szerűen kialakított térben az elbeszélő költemény helyszíneit követik az állomások, ahol segítségként el is hangzik az aktuális szakasz. Az ehhez kapcsolódó feladatokat egy tablet segítségével kapták a csapatok. Például a nyájtevelést vagy a rózsa leszakítását Iluska sírjáról, de azon kellett megalkotniuk saját János vitéz-figurájukat is... A digitális tudás mellett természetesen az iskolában megszerzett tudásra és egyéb képességekre is szükség volt, például amikor az óriástól csak akkor szabadulhattak, ha egy labdával eltalálták a fejét! Mindezt fény- és hanghatásokkal gazdagított úton járhatták végig a gyerekek (átéltük a vihart is), így nemcsak ismereteiket gyarapíthatták, hanem rengeteg élménnyel gazdagodtak.

Pálfi Erika

PÁLYÁZAT TE MIT RAJZOLNÁL A KÖNYVTÁRBUSZRA?

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár új könyvtárbuszt vásárol, mely 2019. második felétől látogatja a megye kistépelüléseit. A kamion nagyságú „mozgó könyvtár” külső felületének festéséhez, képeinek kialakításához várjuk a gyerekek ötleteit, javaslatait.

AZ ÉN KÖNYVTÁRBUSZOM

címmel megyei szintű

rajzpályázatot hirdetünk 1-8. osztályos általános iskolai tanulók számára.

- A kép technikája szabadon választható, bármilyen eszköz (vízfesték, ceruza, zsírkréta stb.) használható. Az alkotások mérete A/4-es és A/3-as is lehet!
- A rajzlap hátoldalán fel kell tüntetni a pályázó nevét, osztályát, iskoláját, elérhetőségét, valamint azt is rá kell írni, hogy művészeti képzésben részt vesz-e a tanuló.
- A legszebb és legötletesebb alkotások készítői ajándékot kapnak.

A pályaművek beérkezésének határideje: 2018. szeptember 27.

Beküldhető postán (3501 Miskolc, Pf.: 176.), vagy leadható személyesen a gyermekkönyvtárban (Miskolc, Görgey A. u. 11.)

A legsikerültebb alkotásokból 2018. október 9-én, kedd délután 2 órakor kiállítás nyílik a könyvtár központi épületében.

Kérjük a könyvtáros kollégákat, népszerűsítsék e felhívást a gyerekek körében, amit augusztus végén az iskolákba is elküldünk!

SZERZŐINK

Bardóczyné Konderák Valéria
könyvtáros, területi referens
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Bede Katalin
főkönyvtáros, osztályvezető
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Bokrosné Stramszky Piroska
igazgatóhelyettes
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Borkuti László
könyvtáros
Miskolc, Kaffka Margit Könyvtár

Csernikovics Gréta
könyvtáros
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Csörnök Mariann
PR-munkatárs
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Duró Tímea
könyvtáros, csoportvezető
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Filip Gabriella
főkönyvtáros
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Jankóné Jónás Zsuzsa
könyvtáros
Bogács, Könyvtári Információs és Közösségi Hely

Kovács Szilvia
könyvtáros
Cömörszőlős, Könyvtári Információs és Közösségi Hely

Marinné Tóth Krisztina
intézményvezető
Vadna, Gööz Pál Művelődési Ház és Könyvtár

Molekné Körösi Beatrix
intézményvezető
Kazincbarcika, Egressy Béni Városi Könyvtár

Fotó: Fésüs Ádám, Juhász András, Körtvélyesi Éva, Varga Zoltán, valamint a könyvtárak munkatársai

Impresszum

Könyvtári Mappa. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárosok lapja. Megjelenik félévente, 500 példányban.

Szerkesztőbizottság vezetője: Dr. Prokai Margit
Szerkesztő: Csörnök Mariann
Szerkesztőbizottság: Bede Katalin, Bereiné Vasas Andrea, Bokrosné Stramszky Piroska, Filip Gabriella, Miklós Katalin, Varga Gábor

Címlapfotó: Krajnyák Bernadett
Grafikai munka, tördelés: Körtvélyesi Éva

Kiadja a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár - 3530 Miskolc, Görgy Artur u. 11. | mappa@rfmliib.hu
Felelős kiadó: Dr. Prokai Margit
ISSN 2416-1578 | Nyomtatás: GNR Szolgáltató és Kereskedelmi Bt., Miskolc

Nagyné Szentési Mónika
igazgató
Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtár

Pálfi Erika
könyvtáros, csoportvezető
Miskolc, Szabó Lőrinc Könyvtár

Prókai Margit
igazgató
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Szabóné Lenkefi Ildikó
könyvtáros, területi referens
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Szarvas Beatrix
könyvtáros, csoportvezető, területi referens
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Szilágyiné Kosdi Zsuzsanna
könyvtáros, csoportvezető
Miskolc, Petőfi Sándor Könyvtár

Takács-Lipcsei Anita
gyermekkönyvtáros
Mezőkövesdi Közkincs-Tár Nonprofit Kft. Városi Könyvtára

Tóth Gábor
levéltári könyvtáros
Miskolc, Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén
Megyei Levéltára Könyvtára

Trembeczki Lászlóné
könyvtárvezető
Sárospatak, Zrínyi Ilona Városi Könyvtár

Tumikné Csurák Ágnes
könyvtáros, osztályvezető
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Varga Gábor
igazgatóhelyettes
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

Zsova Márta
könyvtáros, területi referens
Miskolc, II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár

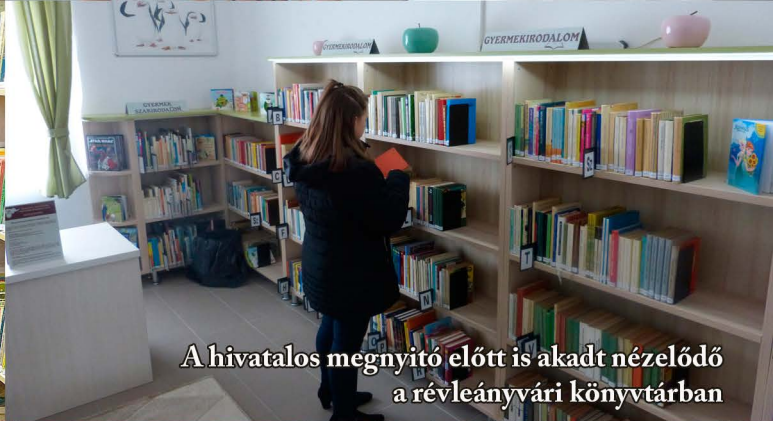
**A 89. Ünnepi Könyvhét megyei megnyitóján,
Mezőcsáton**

**Bónizs Róbert dedikál az edelényi
könyvhét vendégeként**

Perén is azonnal benépesült az új gyereksarok

**A hivatalos megnyitó előtt is akadt nézelődő
a révleányvári könyvtárban**

**Nemcsak szellemi, fizikai erőpróba is várt
a Könyvtári Majális résztvevőire**

Barátságos állatok várják a telkibányai könyvtár kis olvasóit

**A térről a könyvtárba vezetett
a mézeskalács-kereső játék
a Könyvtári Majálison**

**A színpadra is felmehettek
a miskolci Könyvtér legkisebb látogatói**

**Az új kiadványok azonnal szereztek maguknak
olvasót Krasznokvajdán**